XVI. évfolyam 38. szám Ára: 1 forint 1960. szeptember 22

Pusztai Pál rajza

Öregek és fiatalok
avagy: törik a kukoricát

Még több óvoda kellene...

Szegő Gizi rajza

– Ne igyatok sok feketét, fél ötre értetek jövök...

Szakaszos fejlődés

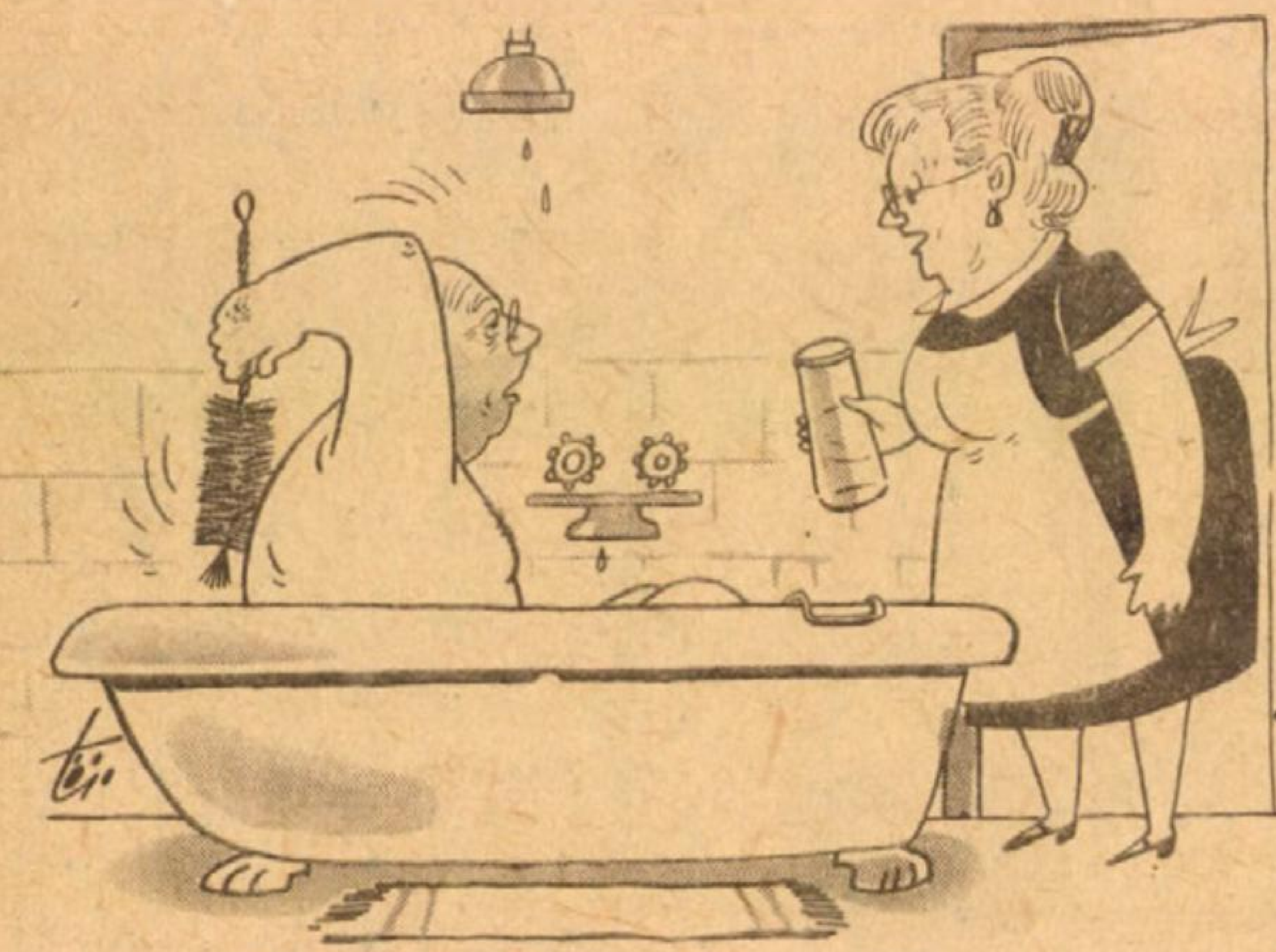
Balázs-Piri Balázs rajza

Aki csak a saját portája előtt seper...

Itt a befőzési szezon

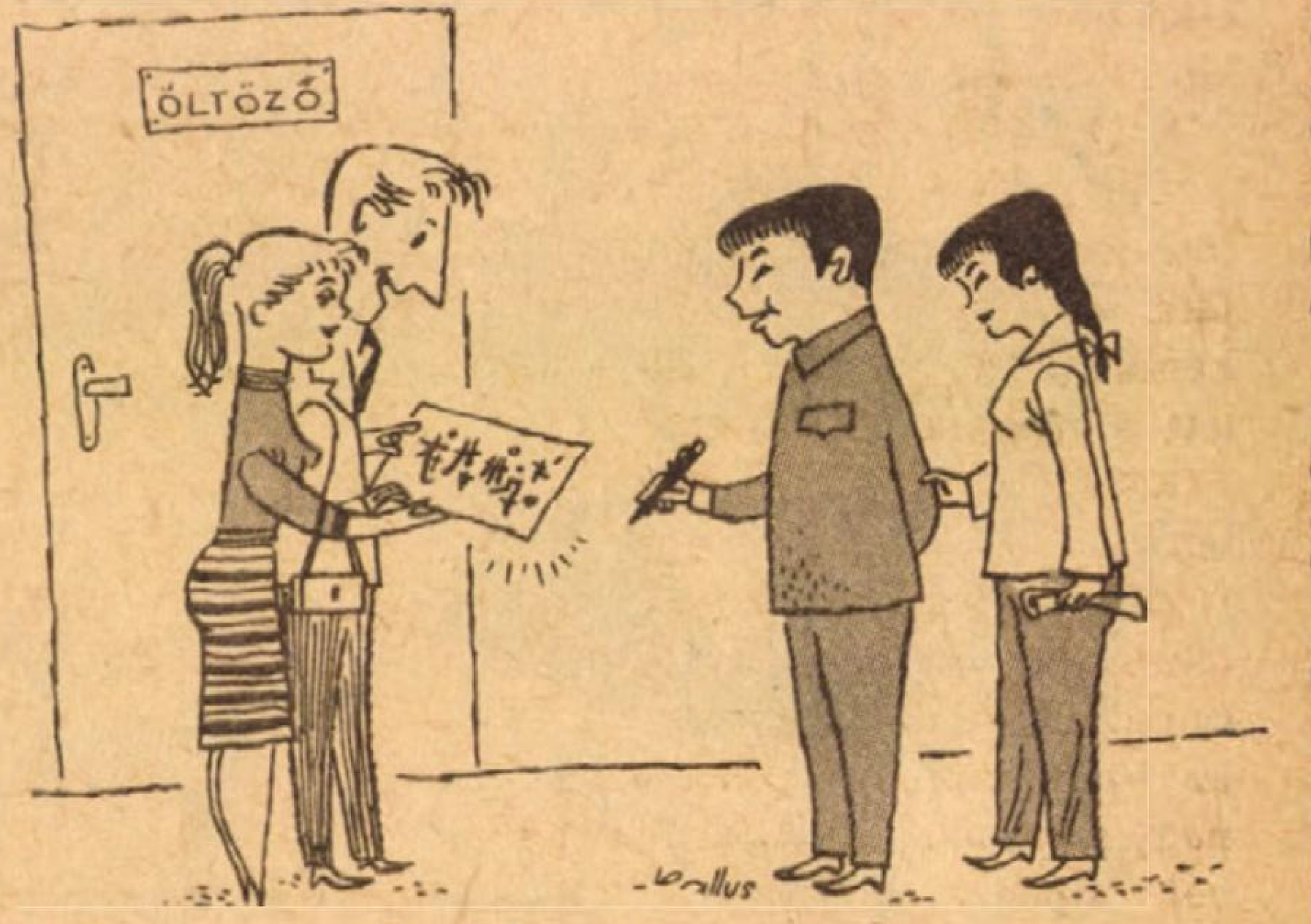
Török János rajza

– Ede, nem láttad az üvegmosót?

Autogram-gyűjtők a kínai cirkuszban

Kallus László rajza

– Melyik a keresztneve?

Ezt olvastuk

Vezércsel

A Film–Színház–Muzsika hírül adta, hogy filmet készítenek Aljechinről, a nagy szovjet karmesterről. A készülő film kísérőzenéjét minden bizonnyal Klemperer, a világ egyik leghíresebb sakkozója fogja vezényelni.

Bravúros szerep

„Új Turandot mutatkozott be...” – írja az Esti Hírlap. „Déry Gabriella énekli Verdi egyik legnehezebb szopránszerepét.” Verdit énekelni egy Puccini-operában valóban nem mindennapi feladat!

A sovinizmus teteje

A Népszavában az alábbi hirdetés jelent meg:

4 új magyar film Budapesten!
Fapados szerelem
A kicsi. Színes bolgár film
Egy tiszta szerelem története. Színes japán film
Apák és fiúk. Színes szovjet film.

Rejtélyes tehenészet

A Népszabadság „Ezer liter tej” című riportjából arról értesül az olvasó, hogy a veszprémvarsányi Búzakalász TSZ-ben több mint ezer liter tejet adnak a tehenek havonta és csupán ebből 60 000 forint bevételük származik. Hatvan forintot adni egy liter veszprémvarsányi tejért nem csekélység! A riportból később még az is kiderül, hogy 110 fejőstehenük van. Egy fejőstehén tehát nem egészen 10 liter tejet ad havonta a TSZ-nek, naponta kb. 3 decit. Jobb lett volna erről a termelőszövetkezetről hallgatni!

Érdekes összefüggés

Az Esti Hírlap őszi tudósításának alcíme: „– Elmentek a gólyák – asszony lett hat lányból – ...” Meg kellene magyarázni a közlemény gazdájának, hogy nem úgy áll ez a dolog...

Különc vadászok

Az Esti Hírlap apró hírei között olvassuk: „Szarvasbőgésre készülnek a baranyai vadászok.” Talán szarvasvadászatra készülnek a vadászok, a szarvasbőgés idejére? A hír alapján inkább arra gondolhatunk, hogy a vadászok fognak szarvasbőgni és vadászatukra felkészülnek a szarvasok.

Biztató zenei esemény

Az Észak-Magyarország hírei közt olvastunk egy hagyományos kirándulásról. „A festői szépségű Köpüs-völgyben kibővített vonósnégyes szórakoztatja majd a kiránduláson részvevőket.” Zenei életünk fejlődését mutatja, hogy egy kvartettre ma már hat-nyolc embert is tudunk szerződtetni!

Leleplező alapszabály

Az Agrártudomány című folyóirat a Magyar Agrártudományi Egyesület alapszabályait közölve írja: „Az egyesületnek nem lehet tagja az, aki valamely bűncselekmény miatt jogerős büntető ítélet hatálya alatt nem áll.” Szép kis társaság gyűlhet össze az Agrártudományi Egyesületben!

Erős kerülő

Több napilapunk megírta, hogy a Baltika nevű óceánjáró hajó útja során áthajózott a Szunda-szoroson. Azonnal táviratozni kellene a hajó kapitányának, hogy változtassa meg a hajó irányát, mert a hír alapján Észak-Amerika helyett Indonézia partjai felé hajózik! Vagy mégis jó irányban halad a hajó, Svédország és Dánia között, s a Sund-szoroson ment át?...

Befőzési hír

„Megérett a mecseki füge” – írja a Magyar Nemzet s közli: „Nem ritka az olyan cserje, amelyen tíz kiló nyers gyümölcs is termett.” Nyers gyümölcsön kívül mi más teremhetne még egy fügecserjén? A többin talán kompót termett?

Dr. Árgus

A PIPI

(Családi dráma 1 felvonásban)

APU *(benyit a konyhaajtón):* Szervusz, kisfiam!

KISFIÚ *(kétéves; kiáltozni kezd az örömtől):* Itt apu! Itt apu!

APU *(huncut mosollyal):* Itt bizony, aztán nézd csak, mit hozott Pistikének! Csiribi, csiribá – nézd, milyen érdekes játékot varázsolt elő apu a táskájából! Tessék, itt van, egy csibe! Mi ez?

KISFIÚ: Pipi. Add ide pipi.

APU: Szép sárga, ugye? Látod, olyan, mint az igazi. Látod, kisfiam?

KISFIÚ: Látod. Add ide látod.

APU: Várj, előbb apu felhúzza itt a bögyén ezzel a kis kulccsal, aztán meglátod, mit tud ez a pipi!

KISFIÚ. Add ide kulcs.

APU: Nem adom oda, mert külön-külön nem ér semmit, úgy nem lehet velük játszani – de együtt csodás mutatványra képesek. Meg fogsz lepődni, milyen fejlett a magyar játékipar.

KISFIÚ: Pipi. *(Tágranyílt szemekkel vár.)*

APU: Nézd csak, így kell felhúzni. Aztán letesszük ide a kőre, és éppen úgy csinál majd ez az ügyes kis játék, mint az igazi pipi, amilyent a nyáron láttál nagymaminál. Kapkodja a fejét, csőrével csipeget, eszeget... Várj csak, itt van egy zacskó a kredencen – mi van a zacskóban, rizs? Na, ez is jó lesz...

KISFIÚ: Add ide zacskó.

APU: Tessék. Szórjál ide le a pipinek pár szem rizst... Úgy. Na, most leteszem a pipit, és úgy fog csinálni a fejével, mintha enne. Nézd, hogy eszik a pipi.

KISFIÚ. Nem eszik pipi.

APU: Úgy látszik, nem szereti a rizst. Boltos bácsi nem mondta, mit kell a pipi elé szórni, hogy működjön a feje.

KISFIÚ: Nem eszik pipi. *(Feléje nyúl.)*

APU: Ne nyúlj hozzá, mert elrontod. Majd apu megböki pipit kissé itt a hátulján, talán ettől megjön az étvágya...

KISFIÚ: Nem eszik pipi...

APU: Nem, várj, apu egy kicsit megrázza most és megkocogtatja itt az oldalán, na, most újra leteszi, na, most talán majd eszik pipi...

KISFIÚ: Nem eszik pipi...

APU: No, várj, apu most egy kicsit belerúg a pipibe, egészen kicsit, talán majd ettől beindul a szerkezet...

KISFIÚ *(mivel kissé elfogyott a türelme, az egész zacskó rizst kiönti a konyha kövére):* Egyél, pipi.

APU: Mit csináltál, szentisten, na, kapunk anyukádtól, ha kijön a szobából!...

KISFIÚ: Nem eszik pipi...

APU: Nem, és nem is fog már, éhen fog dögleni pipi, sőt nagy a valószínűsége annak, hogy már döglött volt az úton is, ahogy hoztam...

KISFIÚ *(keservesen sír):* Nem eszik pipi...

APU: Nem, mert a játékgyári meós bácsinak valószínűleg nincsen ilyen kisfia... Várj, apu annyira szeretne örömet okozni neked, hogy megpróbál még néhányat húzni rajta a kulccsal... Apu türelme végtelen... úgyszólván. Így ni. No most...

KISFIÚ: Nem eszik pipi...

APU: Nem, és apu most már falhoz is vágja pipit, hogy csak úgy nyekken. *(Megteszi.)*

KISFIÚ *(nekividámodva szalad a pipi után, fölkapja; és teljes bizalommal utánozva aput, kacagva belevágja a kredenc üvegajtajába):* Repül pipi!

ANYU *(rémülten kirohan a szobából a csörömpölésre és mikor meglátja, mi történt, neki akar esni a gyereknek).*

APU *(fásultan leinti):* Hagyd, szívem... Drága játékot vettem neki, és úgy játszik vele, ahogy lehet.

Dunai Ferenc

Agglegény a kirakat előtt

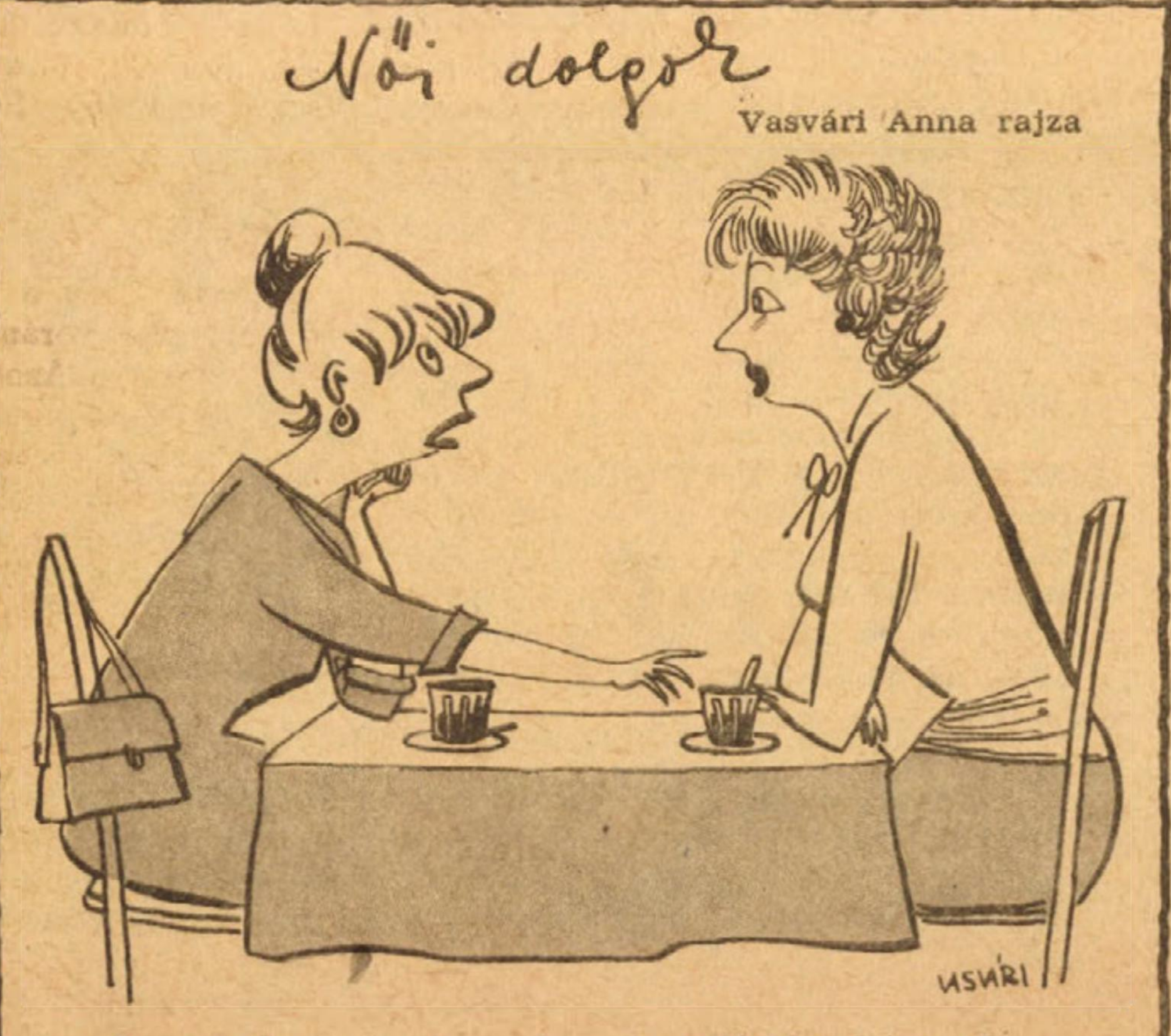
Várnai György rajza

– Azt hiszem, olcsóbb, ha megnősülök...

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

– Nem tudsz valamit, amin szörnyülködni lehetne?

Szenvedélyes vevő

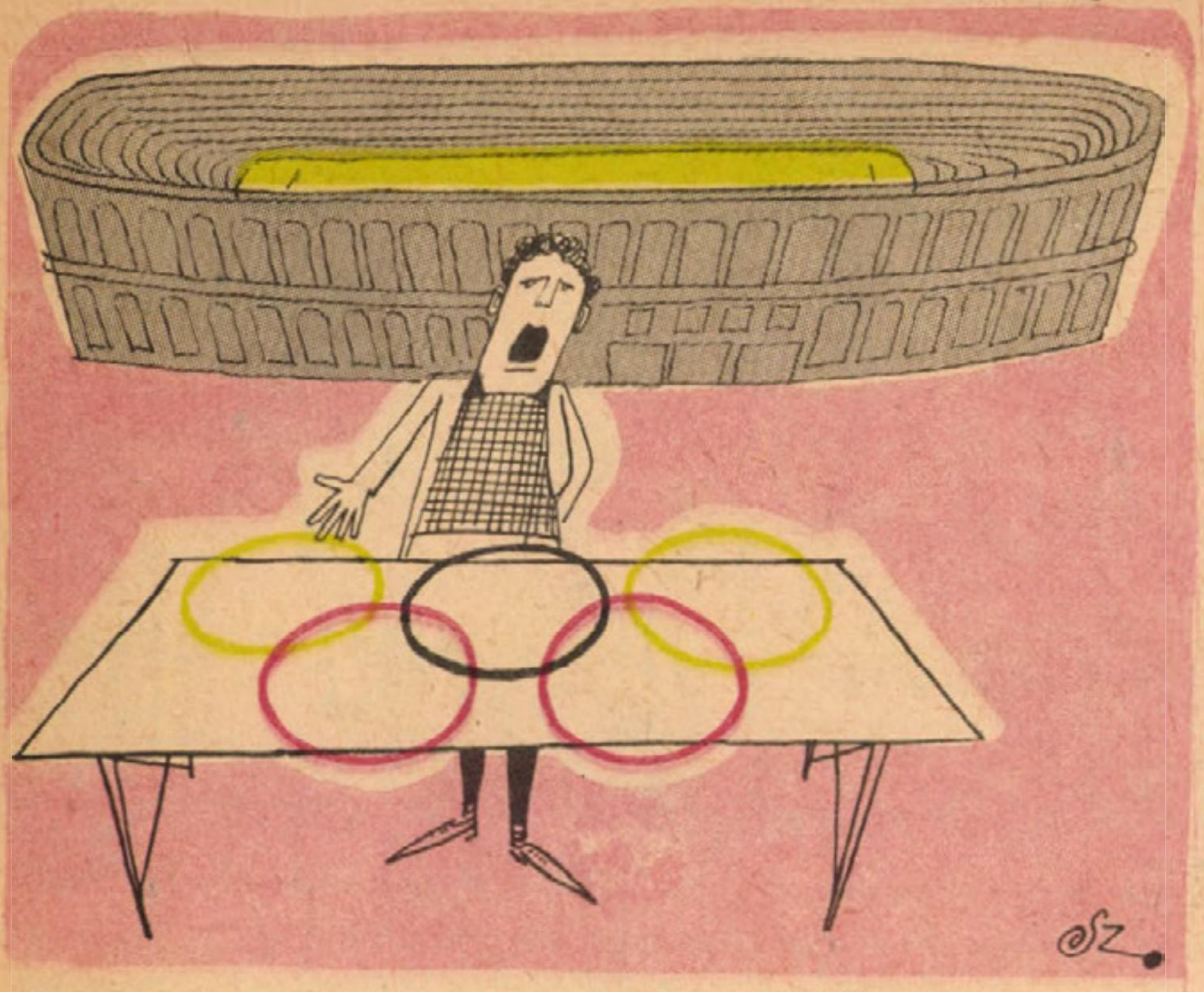
Tonez Tibor rajza

– Tessék mondani, jött valami újdonság?...

Végkiárusítás Rómában

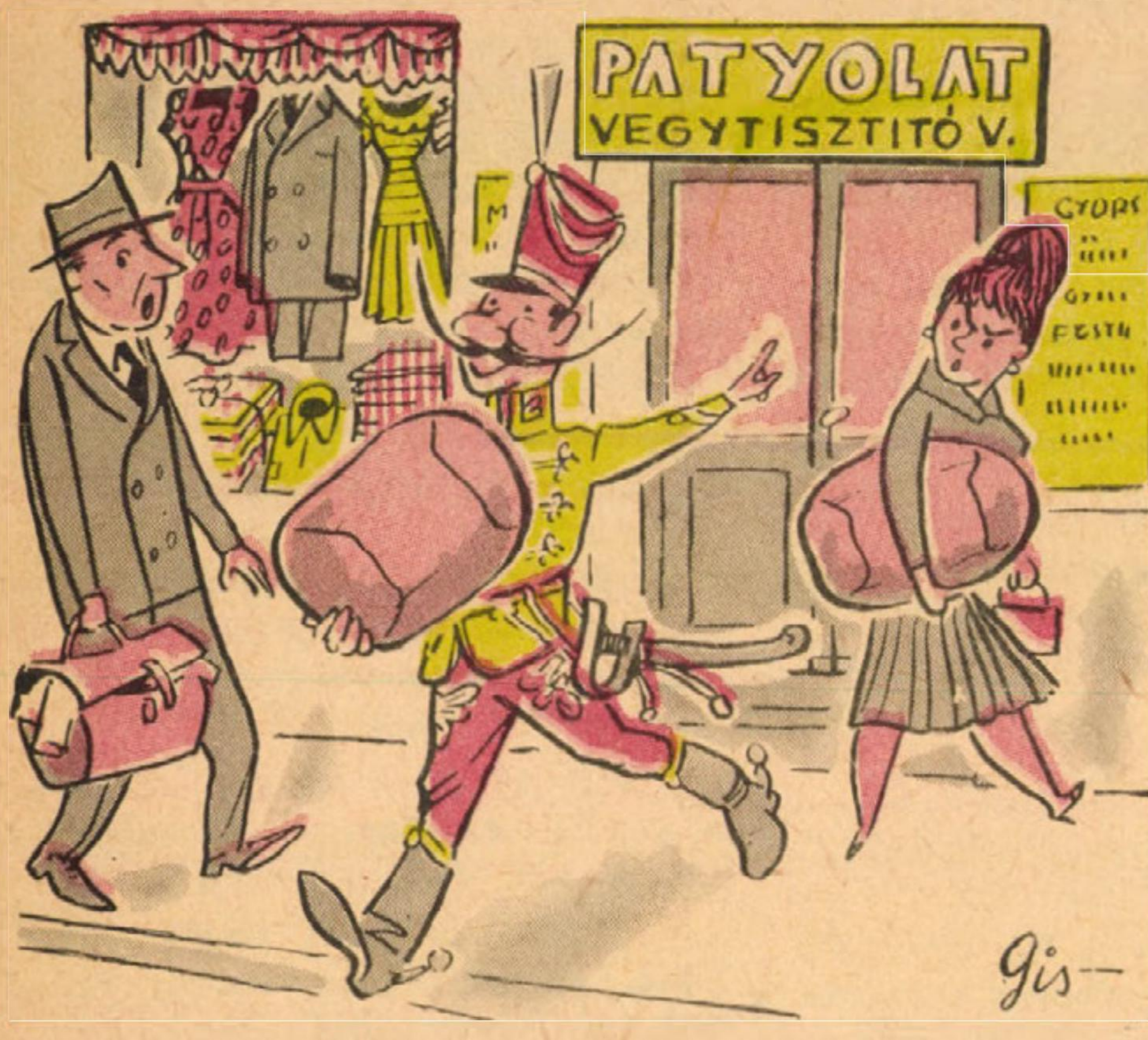
Szűr-Szabó József rajza

– Karikát vegyenek! . . .

Háry János legújabb meséje

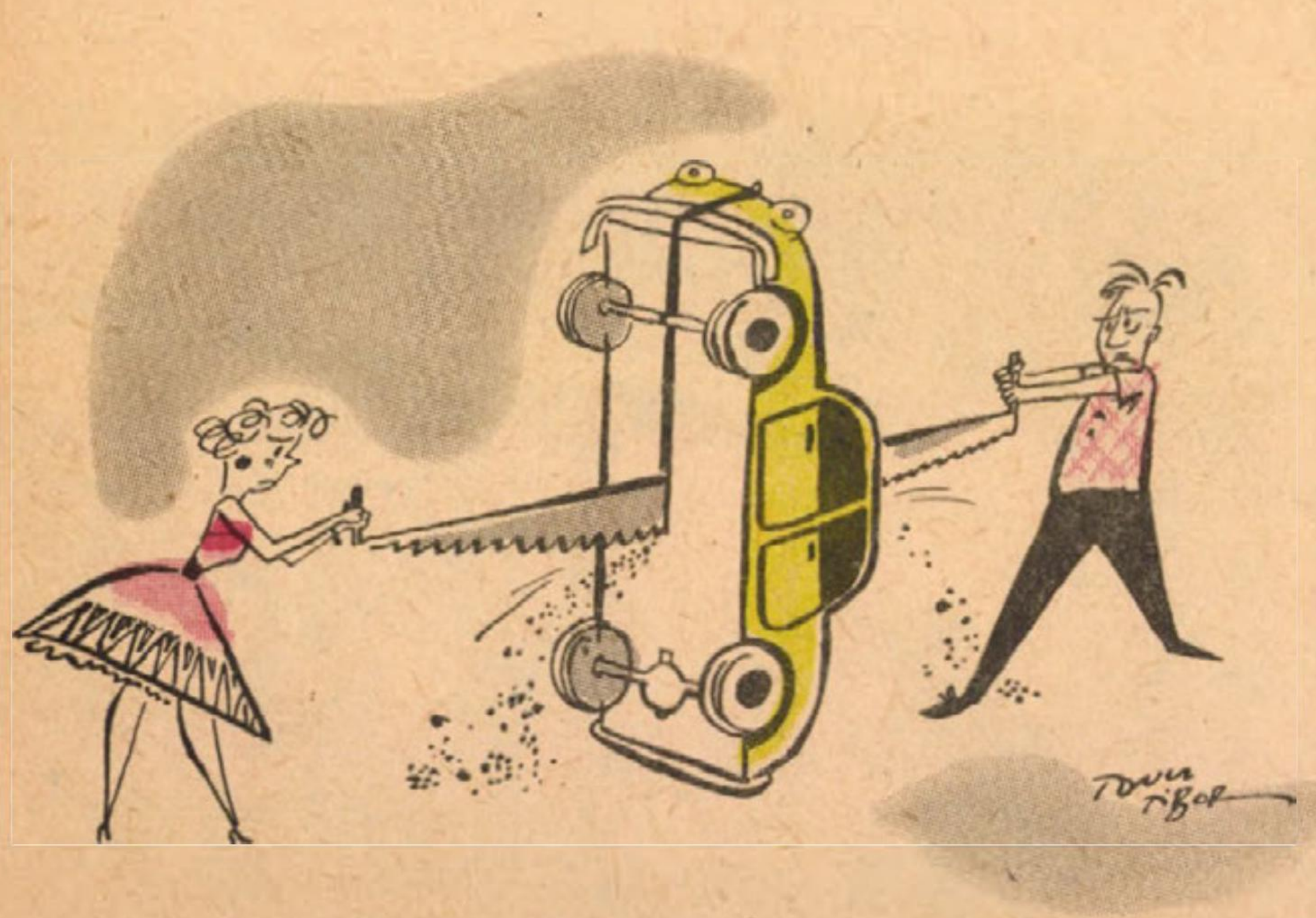
Szegő Gizi rajza

– Három nappal hamarabb elkészültek vele, mint ígérték . . .

Válóper után

Toncz Tibor rajza

LEVÉL a gyufacímkéről

Kedves Asszonyom!

Hálásan köszönöm azt a tucat doboz gyufát, amelyet azzal a kívánsággal juttatott el hozzám, hogy a gyufát használjam egészséggel, de a nagy nyilvánosság előtt fejtsem ki a címkékre vonatkozó véleményemet. Megtisztelő kérésének annál is inkább szívesen teszek eleget, mert Ön levelében bevallja, hogy napokig tartó fejtörés után sem volt képes megfejteni a gyufacímkék ábráit és feliratait. Kötelességemnek tartom tehát, hogy Ön, Asszonyom (és mások is, akik hasonló kéréssel fordultak lapunkhoz gyufacímke ügyben) megkapja a kellő felvilágosítást és ne maradjon tájékozatlan e nagy horderejű kérdésben.

Mind a mai napig abban a meggyőződésben éltem, hogy milyen jók és hasznosak, milyen változatosak és szellemesek honi gyufaiparunk címkéi! Még azt is helyesnek ítéltem, hogy a gyufacímkék rajzai közérdekű tevékenységre serkentenek, sőt nemegyszer reklámcélokat is szolgálnak. Leginkább azonban az a mindenkor egyértelmű mondanivaló tetszett nekem, amelyet egyetlen gyufacímkénk sem nélkülözött, akár a Röltex Rózsit ajánlotta a gyufafogyasztó közönség figyelmébe, akár pedig arra buzdított, hogy minél nagyobb tömegben pusztítsuk a valóban ártalmas koloradó bogarakat. Most azonban sem Ön, sem számos más érdekelt gyufafogyasztó nem ismeri ki magát ezeken a szép, világos zöld alapra nyomott új gyufacímkéken, sem a rajzain, sem a feliratain.

Órákig elmélkedtem az Ön által rendelkezésemre bocsátott tizenkét gyufásdobozon és szerénytelenség nélkül állítom, hogy hála elmélyült munkamódszeremnek, következetes logikával sikerült a kívánt eredményt elérnem. Ha a tizenkét gyufacímkéből csak a két legjellemzőbbet említem, már akkor is hitelt érdemlően tudom bizonyítani, hogy az Ön által értelmetlennek minősített címkék érdekesség tekintetében egy jottányit sem maradnak el az eddig ismert magyar gyufacímkék mögött. És van sajátos mondanivalójuk is!

Mert például, minden szónál ékesebben beszél az a címke, melynek rajzán mézeskalács-szív tövében csókolódzó fehér galambok láthatók s fölöttük ez a félmondat olvasható: „Páros élet a legszebb a . . .” Nem vitás, hogy a címke a minél előbbi házasságra agitálja a fiatalokat. Egyértelmű mondanivalója gyufacímkegyártásunk legszebb napjaira emlékeztet. Újításnak legfeljebb a befejezetlen mondatot és a gondolkodásra késztető három pontot lehet tekinteni, s direkt szerencse, hogy mind a tizenkét doboz címkéjén hasonló megoldással találkozhatunk. Persze, a tartalom mindegyiken más . . .

Az Ön súlyos tévedése abban van, Asszonyom, hogy az említett címkén turbékoló fehér galambokat összefüggésbe hozza az általam már fentebb jelzett másik címke mondanivalójával, holott ezen csak arról van szó, hogy egy népviseletbe öltözött, bánatos arcú, ifjú menyecske, akit a címke alkotója ülőhelyzetben ábrázol, a bal kezében tartott guzsalyról a jobb kezével egy picinyke orsóra fonalat perget és a föléje nyomtatott fél mondattal (és három ponttal!) arra tanítja az emberiséget, hogy:

„Nem jó mindig minden este . . .”

Viszont arra, hogy ezt a címke tervezője állítja-e, vagy a bánatos menyecske, továbbá arra, hogy ez a rezignált megállapítás kapcsolatban áll-e a páros élettel, bevallom, én sem tudok Önnek kielégítő választ adni.

Kétheti üdülés

Az ember legyen előrelátó. Ezért mikor megérkeztem Parádra, megkértem a gondnokot, hogy Buzsákival helyezzen el egy szobába. Hogy miért éppen Buzsákival? Nagyon egyszerű. Együtt utaztam vele Pestről és láttam, micsoda ereje van, milyen játszi könnyedséggel emelgeti a bőröndjét, dobja fel a poggyásztartóba, viszi ki az autóbuszhoz, míg én majd megszakadtam a magaméval. És mivel az ember nemcsak megérkezik Parádra, hanem vissza is utazik Pestre, jó, ha ilyen erős emberrel összebarátkozik. Ha ugyanis hazamenet egy ilyen üdülővonat befut a Nyugatira, hordárra nem lehet számítani, az utasok szétszedik, az embernek magának kell cipekedni. De nekem ott lesz Buzsáki. Majd ő segít nekem. Viszi a bőröndömet. Mi az neki? Még arra is ráveszem, hogy hazáig elkísérjen, mert én az ötödik emeleten lakom és sajnos, a lift gyakran nem működik.

Így kerültem egy szobába Buzsákival. Igyekeztem magamat megkedveltetni vele és egy szót se szóltam, hogy éjjel a horkolásától nem tudtam aludni, ami nem csoda, mert az erős ember mindent erősen csinál. Ezért aztán mindig korán keltem és ezt is Buzsákinak köszönhetem, ilyenkor támadnak az embernek a legjobb gondolatai. Ilyen jó gondolatom volt, hogy egyik reggel kimentem az erdőbe szamócát szedni, mert Buzsáki említette, hogy szereti a szamócát. Nem mondom, kissé fárasztó volt minden egyes szamócáért külön lehajolni (nem is értem, miért nem fürtökben terem, mint az orgona), de mindegy, majd visszakapom Buzsákitól, mikor hazautazunk.

Hogy barátságunkat minél szorosabbra fűzzem, tettem neki még egy-két szívességet. A húsadagom felét rátukmáltam, azt mondtam, hogy nekem a vérnyomásom miatt nem szabad sok húst enni. Persze nem egészen önzetlenül, hanem hogy jó erőben legyen, mikor visszautazunk Pestre. A vesztésre álló sakkpartiját átvettem, hogy ne mérgelődjék, az is gyengíti az embert. Egyik reggel elszaladtam a szabóhoz a nadrágjával, mert panaszkodott, hogy gyűrött. Hadd legyen jókedve, ez is fokozza az erőt. Így aztán aránylag gyorsan eltelt a két hét, én mindössze három kilót fogytam.

Végre elérkezett a hazautazás napja. Most jövök én – gondoltam. Őszintén megvallva, nem egészen úgy ütött ki, mint ahogy terveztem, mert Buzsáki a búcsúestén erősen felöntött a garatra (egy erős ember mindent erősen csinál), így aztán másnap nagyon odavolt és egész úton nekem kellett gondját viselnem, minden állomáson friss borogatást tenni a fejére, arról nem is szólva, hogy a magam bőröndjén kívül az övét is nekem kellett cipelnem be- és kiszálláskor, de utóvégre nem hagyhattam cserben azt az embert, akinek az elmúlt két hét alatt annyi szívességet tettem.

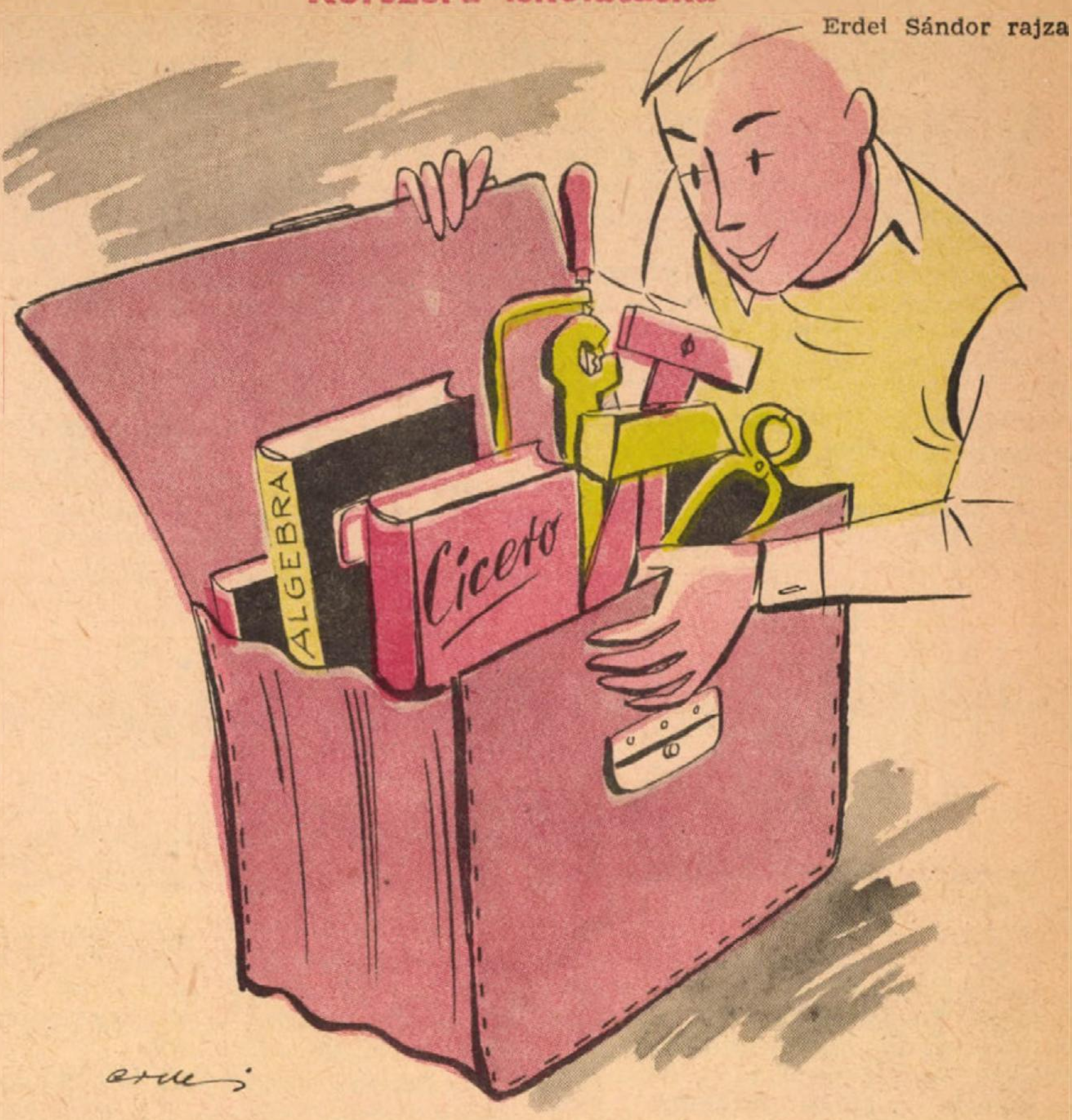
Pesten is volt vele dolgom, míg egy taxiba begyömöszöltem és haza fuvaroztam. Érdekes, hogy ő is az ötödik emeleten lakik. És a lift nem működött.

Mikor végre én is hazakerültem és a feleségemnek elmondtam az esetemet Buzsákival, ő röviden idült hülyének nevezett. Ezt kikértem magamnak. Ezen a nyáron én igazán nem idültem.

Balázs Sándor

Korszerű iskolatáska

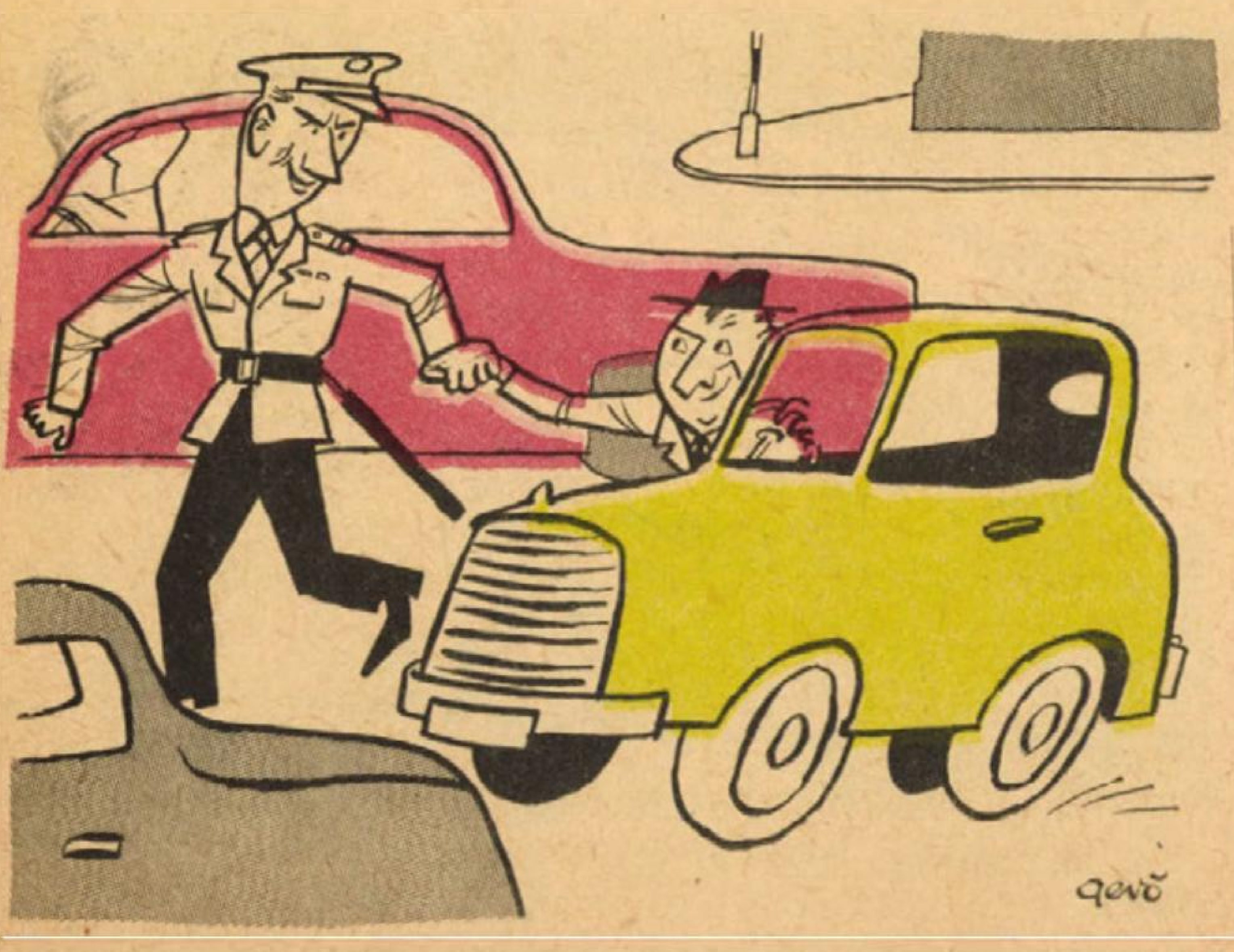
Erdei Sándor rajza

Szépen elférnek egymás mellett...

Új autótulajdonos

Gerő Sándor rajza

Rendőr: – Na, jöjjön szépen, majd átvezetem...

Hűvösebbek az esték

Török János rajza

– Ha szabad érdeklődnöm, meddig óhajtanak még itt maradni?

D. Zaszlavszkij:

AZ ORDÍTÓ OROSZLÁN

Az Állatkert kapui bezáródtak. A vadállatok befejezték a látogatók fogadását. A ketrecekben, a barlangokban eljött a csendes esti beszélgetések ideje.

Az oroszlánketrec lakói a Szenátor körül gyülekeztek. A Szenátor volt a legidősebb afrikai oroszlán, az egyedüli, amely még a természet vad ölén, a sivatagban született. A többi oroszlán már állatkertekben, cirkuszokban látta meg a napvilágot, ott is nevelődött fel. Az ősök sivatagi élete távoli mesének, ködös álomképnek tűnt előttük.

Egyébként a Szenátor maga sem emlékezett valami jól ifjonti éveire. Emlékezőtehetsége egyre rosszabbodott és bizony gyakran összekeverte személyes élményeit a természetrajztanárok magyarázataival. Az oroszlántársaság az öreg elbeszélései iránt színlelt udvariassággal viseltetett, magában azonban ironikusan mosolygott rajtuk.

— Nagyapó, meséld el, hogyan futkostál a sivatagban? — kérlelte naiv ábrázattal a Szenátort a legkisebb, de a leghuncutabb kölyök. — Ugye, még a kutyák sem értek utol?

— Engem? A kutyák? Hah! A kutyák nem utánam, hanem előlem futottak! — mondta hencegve a Szenátor. — Előlem mindenki menekült. Én voltam a legerősebb a sivatagban.

— És milyen volt a napirend a sivatagban? — kérdezett tovább a Kölyök. — Hányszor kaptatok enni naponta? Mikor kezdődött a látogatók fogadása?

A Szenátor lenézően mosolygott:

— Nem volt ott semmiféle fogadás. És nem is etetett senki. Magam szereztem az élelmemet. Nappal aludtam, este aztán elindultam vadászatra. Hej, hogy tudtam én bőgni! A sivatag legjobb basszistája voltam.

— És mondd, nagyapó, miért bőgtél?

— Azért, kisunokám, hogy mindenki féljen tőlem. Ahogy elbőgtem magam, az állatok eszüket vesztették rémületükben. Rohanni szerettek volna, de csak egy helyben topogtak, nem tudtak tenni egy lépést sem.

— Szóval zsarolással dolgoztál? — kérdezte gúnyorosan a Docens, akit a legokosabb fenevadnak tartottak a ketrecben.

— Dehogy, nem zsarolás volt az. Elbőgtem magam, és egy-kettő — már ott is vergődött a karmaim között — mondjuk — egy antilop.

— Persze, neked külön engedélyezték, hogy eleven antilopokat tépdess szét! — mondta a Kölyök. — Te lódítasz, nagyapó. Ilyen szabály nincs.

— Csakhogy én senkitől sem kértem engedélyt. Egy szabály volt: az erősebb felfalja a gyengébbet. És mivel én voltam a legerősebb, azt faltam fel, akit akartam.

— Értem — mondta a Docens, amely mindig szerette hallgatni a látogatók beszélgetéseit —, ezt úgy hívják, hogy: erőpolitika. Az emberek között többféle politika van: békepolitika, demokratikus politika...

— Jól mondtad... — helyeselt a Szenátor. — De nálunk csak egyféle politika volt — az erőé. Akit akartam, azt szaggattam szét. De engem persze senki sem mert bántani.

A Kölyök pimasz képpel megkérdezte:

— És hogy csináltad, nagyapó, hogy az erőpolitikát a ketrecpolitikával cserélted fel?

Az oroszlán-sihederek vihogni kezdtek. A Szenátor felesége kimutatta a foga fehérjét, dühös volt, amiért a férjét bántják.

A Szenátor egy pillanatra lehajtotta bozontos fejét, aztán így szólt:

— Igazad van, kölyök. Rászolgáltam a gúnyos megjegyzésedre. Ostoba voltam, mert nem értettem, hogy az erőpolitika, észpolitika nélkül egy fabatkát sem ér. Rohangáltam az erőpolitikámmal a sivatag egyik végéből a másikba, azt hittem, nálam erősebb nincs senki a földön. Aztán kiderült, hogy az ember erősebb. Ő nemcsak erővel, hanem ésszel is él.

— Rá kellett volna ordítanod az emberre is — tanácsolta a Kölyök.

— Ordítottam én, fiam. De ez lett a vesztem. Így találtak rám. Aztán megmutatták nekem, mi az az erőpolitika...

— Nagyon fájt? — kérdezte résztvevőn a Kölyök.

— Úgy nem. Csak belül. Nagyon szégyelltem magam. Húztak-vonszoltak, kezem-lábam összekötözték...

— Az első meg a hátsó mancsodat — javította ki a Kölyök.

— Igen, én is úgy mondom. Szóval gúzsbakötve vonszoltak. Az apró vadak meg lestek a bokrok mögül és röhögtek. Az egyik nyúl azt kiabálta: „Nézzétek! Ez oroszlán?! Hahaha! Dehogy oroszlán! Szamár!"

— És sok ilyen oroszlán van még Afrikában? — kérdezte a Kölyök.

— Afrikában... nem tudom, de Amerikában sok.

Fordította: Benedek Árpád

Próba a varrónőnél

Kaján Tibor rajza

A lelkiismeretes zenész

Szegő Gizi rajza

– Túl gyorsan tetszett vacsorázni, még néhány taktus jár önnek.

Kedves vendégünk

Paul Robeson Magyarországon járt

(Erdei Sándor rajza)

Aki hadilábon áll a szakértelemmel

Gerő Sándor rajza

– Miért bújsz el, kartársam?
– Ez a vevő mindig olyan nehezeket kérdez.

Egy pórul járt aforizma-gyártó

Úgy kezdődött, hogy a Szigligeti Alkotóházban, ahol üdülés ürügyén tartózkodtam, ellenállhatatlan kényszert éreztem, hogy az emberről és a világról támadó gondolataimat rövid, de csattanós formában fejezzem ki. Íme, egy példa:

Távolból úgy érzem, nem tudok nélküled élni; ha veled vagyok, úgy érzem, tudok.

Barátom, a költő — aki mellesleg neves ideg- és elmegyógyász —, amikor erről a kényszerről panaszkodtam, megnyugtatott:

— Rádjött az aforizma; nem tart soká.

Aforizmákat költöttem a lépcsőházban, a fürdőkádban, horgászás és ultizás közben is. De mit kezdjek velük?

Képeslapot küldtem barátaimnak. De nem azzal a szabványos szöveggel, hogy „Üdvözlet a Balatonról", hanem — mit sem törődve a húszfilléres portótöbblettel — mindegyik képeslapra egy aforizmát kanyarítottam. Az egyikre ezt:

Mi a szabadság? Ha annyira egyetértünk a rend törvényeivel, mintha saját magunk alkottuk volna.

Rá harmadnapra ajánlott levélben megkaptam a választ. Idézek belőle: „Tudnod kellene, hogy sógoromat a bíróság másodfokon felmentette, miután a vád nem tudta bizonyítani, hogy a neki tulajdonított kijelentéseket megtette volna. Leszögezem, hogy sógorom népi demokráciánknak nálad is szilárdabb híve, célzatos szómagyarázataidat tehát a jövőben máshová címezd."

Egy másik lapra ez a szöveg került:

Sokan azért rendelnek elsőosztályú temetést, mert azt hiszik, hogy ez imponál az istennek.

Pár nap múlva a gondnok lihegve szaladt utánam a Tapolca partjára, hogy Budapestről keresnek telefonon. A következő szemrehányást kaptam: *„Az anyósom temetésére semmi néven nevezendő befolyásom nem volt, tehát indokolatlan, hogy — nyílt lapon — a klerikális reakció vádjával illess."*

Nem jártam jobban azzal a képeslappal sem, amelyet Haragos községbe küldtem egy tanár barátomnak:

Ha egy tanítványom rossz fát tesz a tűzre, a szívem és az eszem polgárháborúja dönti el, hogy mit cselekedjem.

A minap felkeresett a lakásomon, és a következőt bizonygatta: a kis Bakos kicsapását azért szavazta meg, mert nem ismerte eléggé a tényeket. Megtévesztette az is, hogy a rebellis Patkós kolléga ellenszavazatát és egy tartózkodót nem számítva, mindenki támogatta a kicsapásra vonatkozó javaslatot.

Egy földimnek a meseszép *„Királynő szoknyája"* nevű hegy fényképét küldtem el a következő szöveggel:

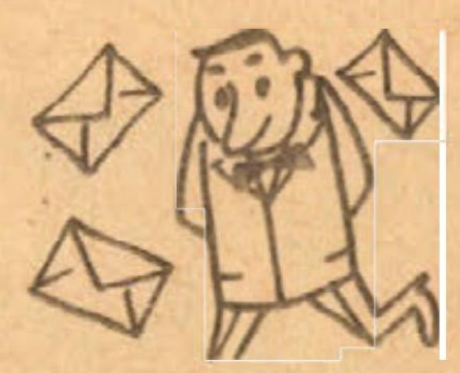
Ha nem hiszed, hogy át tudod ugrani a Köröst, nem is fogod átugrani.

Üzent a szomszédunkkal: ne adjak hitelt annak a híresztelésnek, miszerint ő a sajnálatos baleset alkalmával italos lett volna. Akkor sem ivott többet a szokásos kupicánál, de hazafelé menet — hogy-hogy nem — sáros lett a nadrágja. Lement a Köröshöz, hogy megmossa, és belecsúszott. Ennyi az egész: se több, se kevesebb.

Végül egy kartársnőm a következő aforizmát kapta:

Azt hiszed, azért esik, hogy te ne vehesd fel az új ruhád.

Mind ez ideig tegeződtünk, de most így írt: *„Tisztelt Uram! Hosszú hónapok után engedhettem meg magamnak, hogy ruhát csináltassak. Vigyáznom kell rá. De az a kifakadásom, amiről ön — egy kis ferdítéssel — tudomást szerzett, nem az eső miatt történt. Hálás lennék, ha a jövőben nem tüntetne ki közeledésével."*

Ilyen tapasztalatok után mindenki értheti, hogy beszüntettem az aforizma-üdvözleteket. Elképzelni is rossz, milyen választ kaptam volna akkor, ha egy írótársamnak — minden célzás nélkül — a következő szövegű képeslapot küldöm:

Regényed olyan, mint az izzó láva: senki se veszi a kezébe.

A költők még érzékenyebbek. Vajon mit szólt volna az egyik ehhez az általános érvényű — és nem személyre szóló — aforizmához?

Az még nem tesz költővé, ha bonyolultan fejezed ki a semmit.

Még itt is félve hozom nyilvánosságra a következőt:

Egy könyvet írsz, míg én egy mondatot; de túléli-e könyved a mondatom?

Nemcsak az aforista költ aforizmákat; aforizált a nép is — lásd a közmondásokat — és egyet-kettőt aforizmál a kártyás, a költő és a filozófus is. Aforizmálhatsz te is, nyájas olvasótárs, csak vigyázz, hogy kinek küldöd el.

E. Kovács Kálmán

A demokrácia ürügyén

– Nana, apuskám, amiért a fejére pottyant ez a vödör, azért ma már nem lehet kiabálni egy dolgozóval!

– Ma már nem esünk hasra a vendég előtt!

– A borravaló előtt, az más!

– Na, mi az! Már családi életet sem lehet élni ebben az országban?

– Hát ide figyeljen, az az idő elmúlt, hogy rám kopogjon a falon, mert elmúlt tíz óra!...

Hipermodern konyha

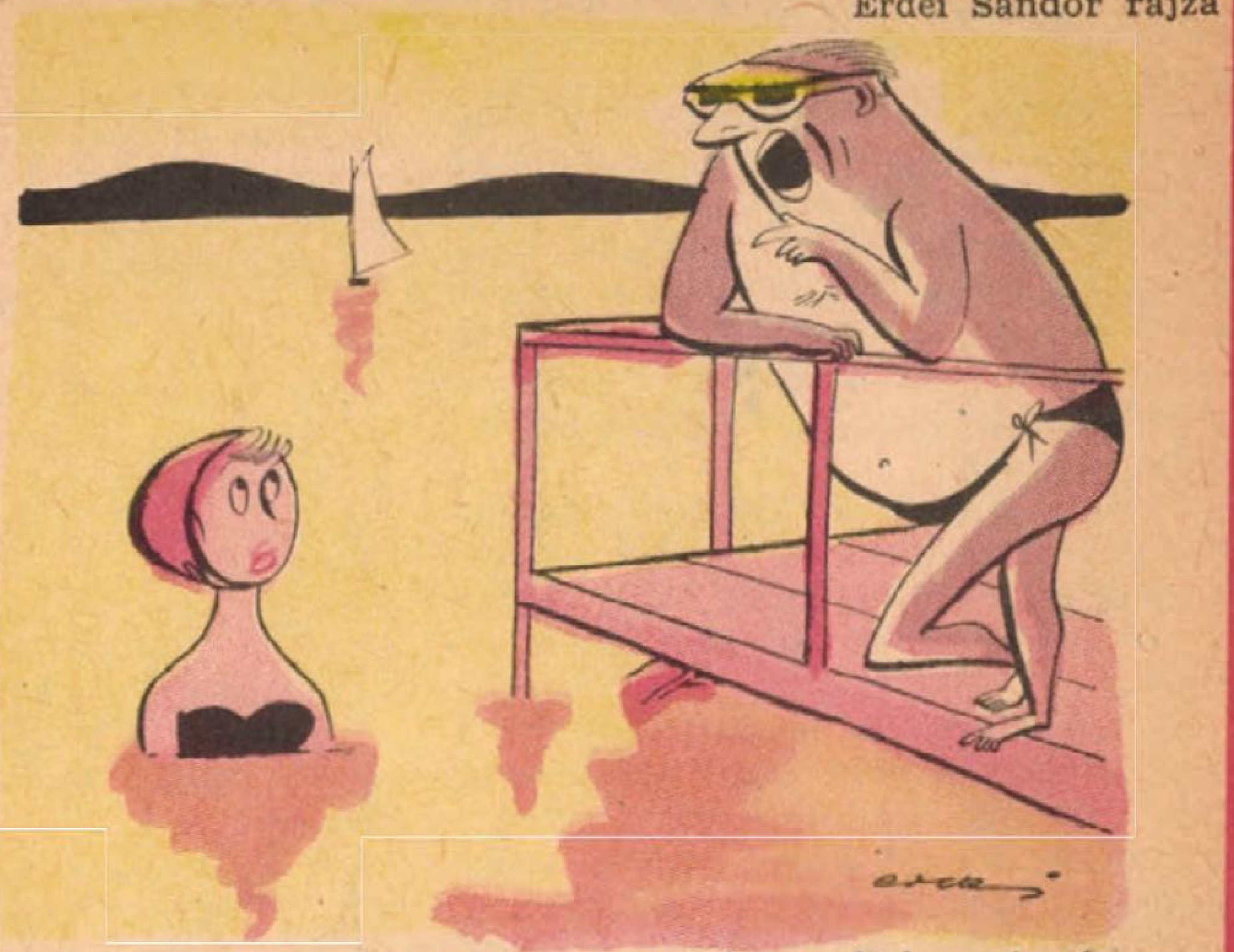
Toncz Tibor rajza

– Halló, KERAVILL? Mit kell megnyomni, ha rántottát akarok sütni?

Szezonzárás a Balatonon

Erdei Sándor rajza

– Tessék kijönni, mert már leengedjük a vizet!...

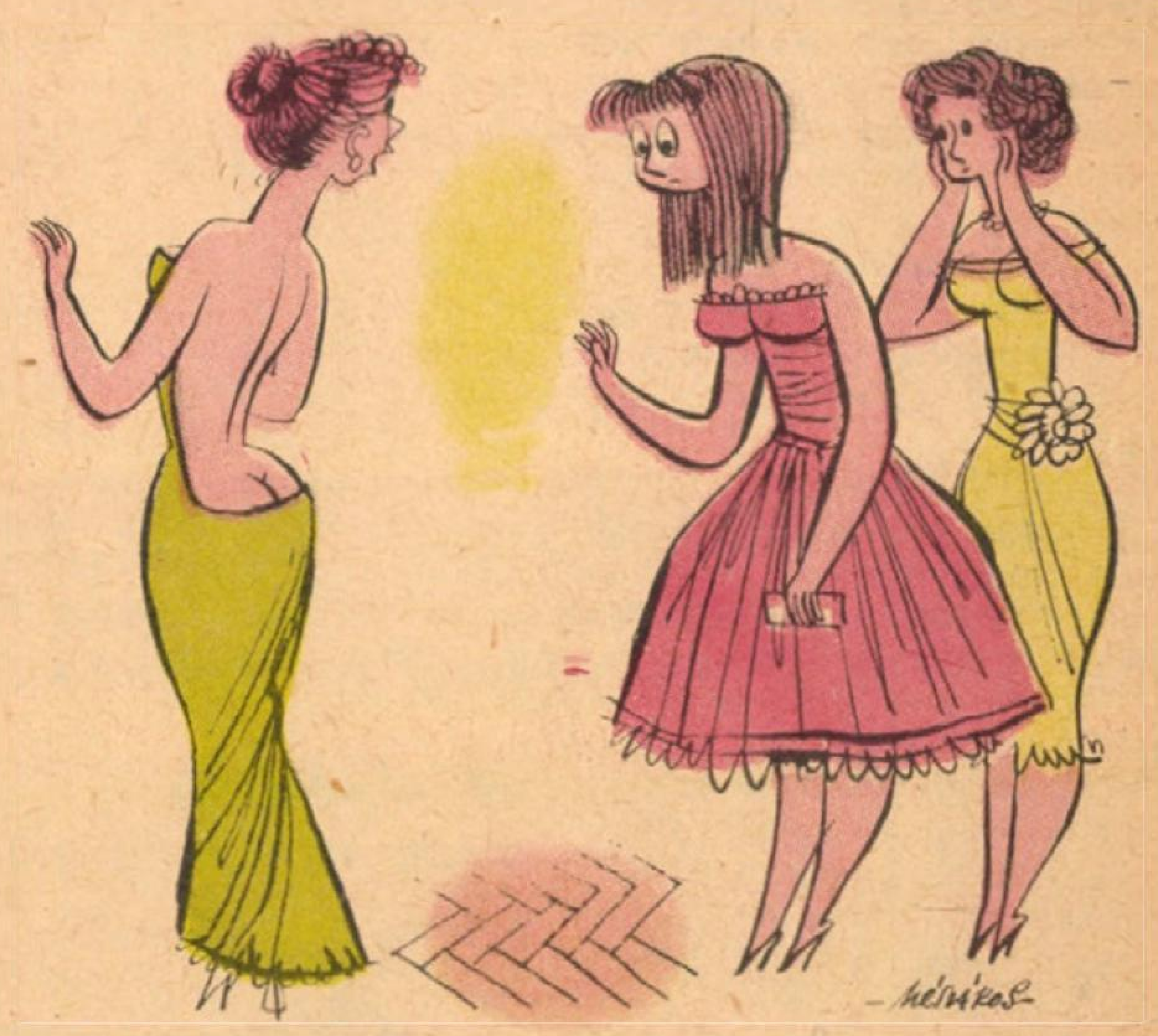
Albérlet

Balázs-Piri Balázs rajza

Kivágott ruha a divat

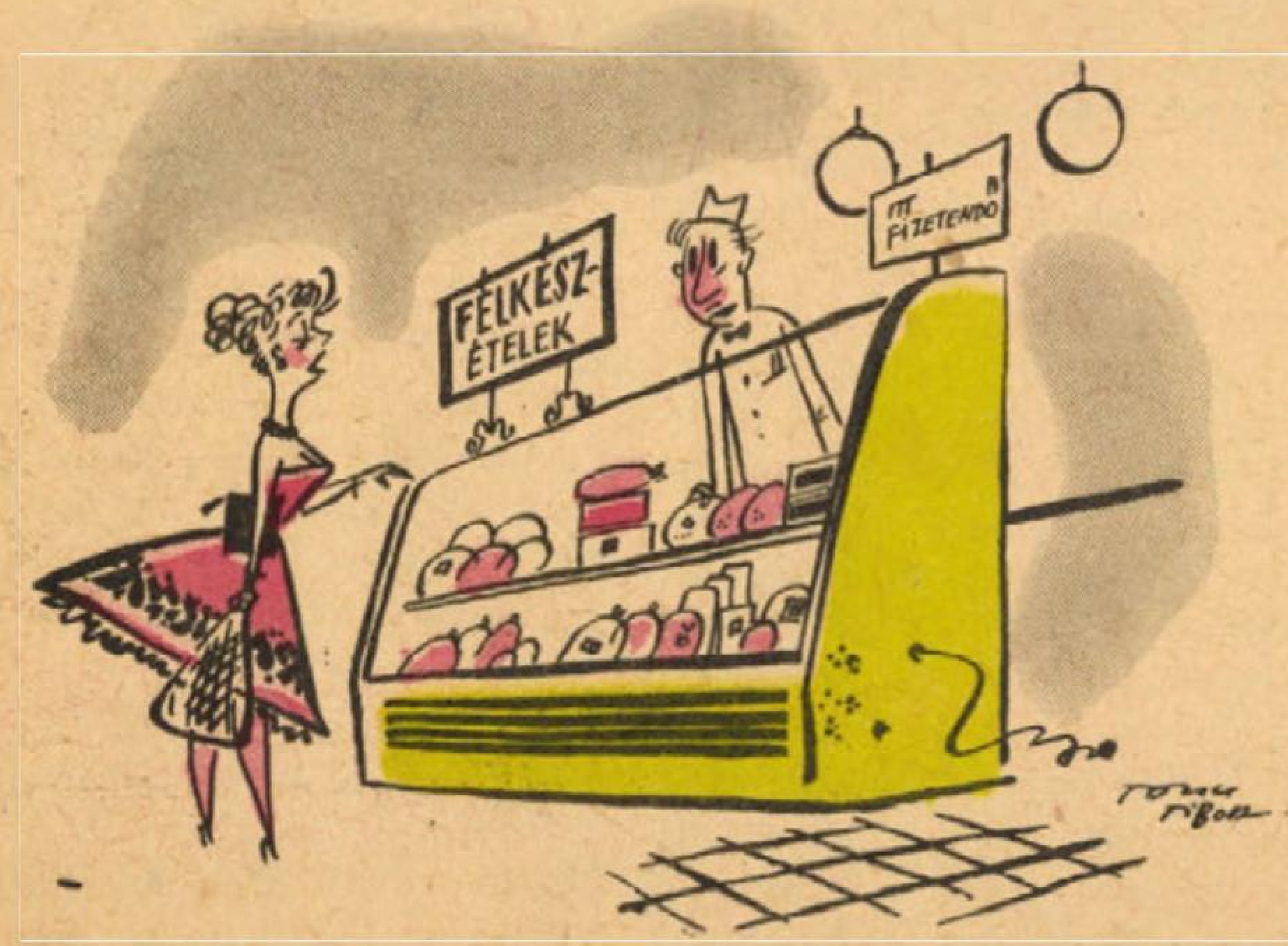
Mészáros András rajza

– Mondjátok, gyerekek, nem túl nagy a dekoltázs?

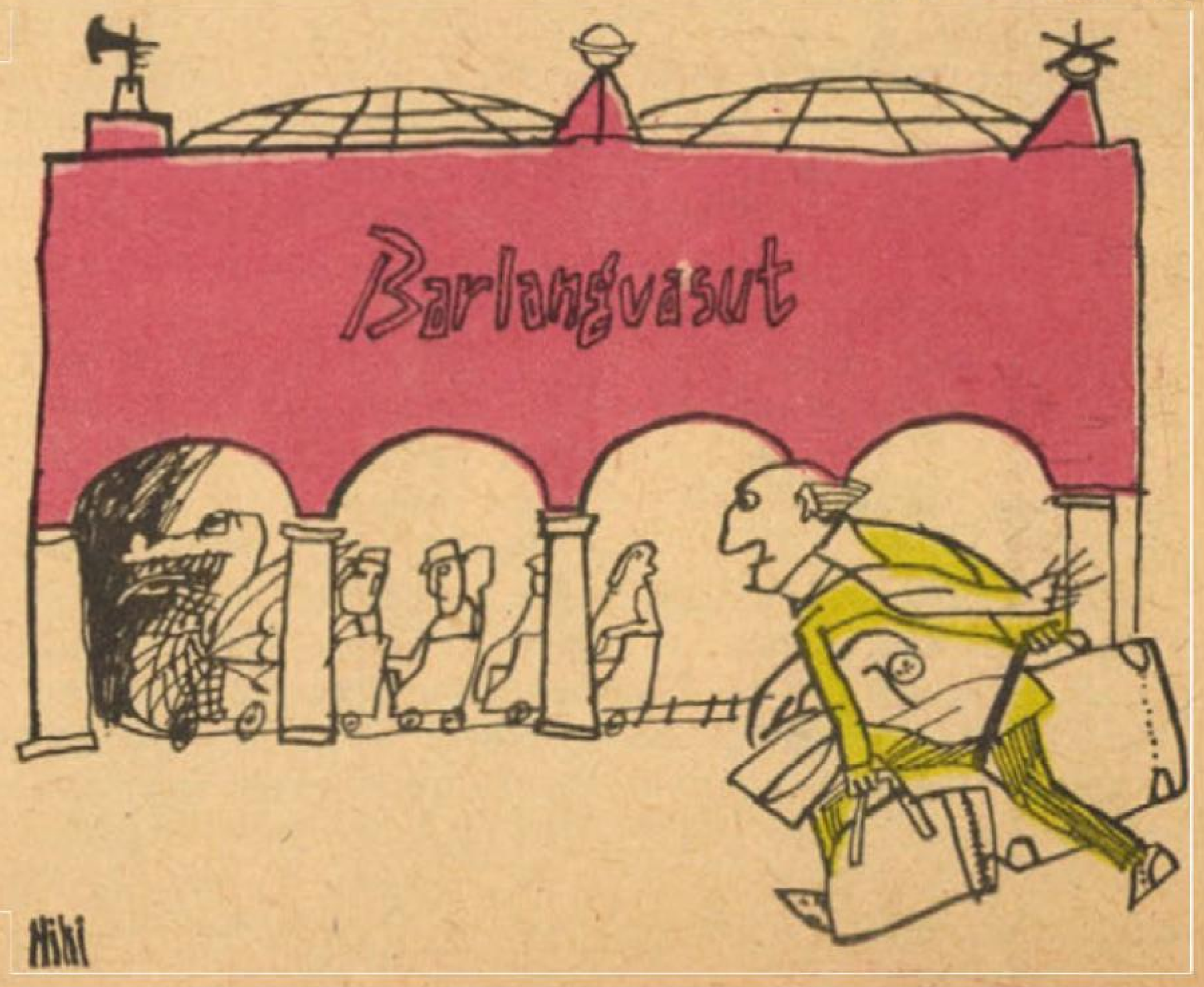
Lámpalázas menyecske

Toncz Tibor rajza

– Tessék mondani, egészen kész étel nincs véletlenül?

A megrögzött elkéső

Minden meg lesz magyarázva

Szeretem az útleírásokat. Útleírásokat olvasni annyi, mint egy kicsit utazni. Nemrégiben Raroiára, „A boldog sziget”-re utaztam Bengt Danielsson barátommal, a neves svéd tudóssal és kedves, bájos feleségével, Marie Therèse-vel. Tizenöt forint harminc fillérembe került az expedíció, de megérte: felejthetetlen 275 oldal várt rám.

Raroia szigete a Tuamotu-szigetcsoporthoz tartozik és ez valahol ott van a Csendes-óceánban, kicsit balra. A harminchatodik oldalon kötöttem ki a szigeten.

Remekül éreztem magam: ágyékkötőben sétáltam a pálmafák alatt, kocsikerék nagyságú teknősbékákat fogtam a tengerben, koprát készítettem a szigetlakókkal, napfürdőztem a lagunában.

Hálás voltam Bengtnek – a tizedik oldaltól kezdve már csak így szólítottam –, hogy elvitt erre az útra. Jó fiú volt ez a svéd, sokat tanultam tőle, jól kijöttünk egymással.

Egy lapon azonban, épp a harmadik fejezetre virradtunk, megjelent Raroián a Szerkesztő. Nem akartam hinni a szememnek. Hát ez hogy kerül ide?

– Jöjjön a lap aljára! – mondta a Szerkesztő. – Minden meg lesz magyarázva! . . .

– Danielssonék tudják, hogy itt van a szigeten? – kérdeztem megdöbbenve.

– Nem tudják – felelte a Szerkesztő és elvonszolt a lap aljára, ahol közölte velem, hogy:

„E fejezet élén nyomatékosan hangsúlyoznunk kell azt, ami különben az egész műre vonatkozik, hogy szerzőnk nem szocialista, hanem jószándékú, haladó szellemű, de idealista gondolkozású tudós, akinek gazdasági vonatkozású megállapításai erősen tapadnak a kapitalista gazdasági rendhez . . .”

És így tovább, és így tovább, jó húsz sorban, alig tudtam szabadulni tőle.

Ez volt az első találkozásom a Szerkesztővel, aki a kioktatás után nyomtalanul eltűnt.

Máslapra már el is felejtettem a hívatlan vendéget és vígan halásztam az öbölben, csónakáztam a part mentén, és labdáztam a csinos bennszülött lányokkal.

Egy ízben régóta Francia-Óceániában élő kínai kereskedők érkeztek Raroiára és úton-útfélen becsapták a szigetlakókat. Fénymásolókereteket, levesestálakat és mindenféle kacatokat sóztak rá méregdrágán a bennszülöttekre. Danielssonék és én is fel voltunk háborodva.

Abban a pillanatban huhogást hallottam. Ki huhog? Mi huhog? A Szerkesztő huhogott nekem egy bokorból és integetett felém, hogy jöjjek közelebb.

– Mi van már megint? – kérdeztem idegesen.

– Jöjjön a lap aljára! – suttogta. – Minden meg lesz magyarázva!

Mentem. A lap alján a Szerkesztő tudtomra adta a következőket:

„. . . Szerintünk nem az a lényeges, hogy kínaiak, hanem az, hogy s p e k u l á n s o k árasztják el a szigeteket. Természetesen a kínai üzletemberek sem jobbak a világ más üzletembereinél és természetesen kínai honfitársaikat is éppenúgy kifosztanák, mint a polinézeket, ha lehetőségük volna rá. De amióta a kínai nép átvette a hatalmat Kínában, a „gyógyíthatatlan” spekulánsok nyilvánvalóan emigrációba kényszerültek.”

– Ezért hívott félre? – kérdeztem ingerülten.

– Ezért. Nem szerettem volna, ha félreérti a dolgot . . .

– Nem vagyok hülye – vágtam rá dühösen. – Miért macerál engem? Miért oktat állandóan? Miért nem hagy békén? És egyáltalában, hogy került ide?

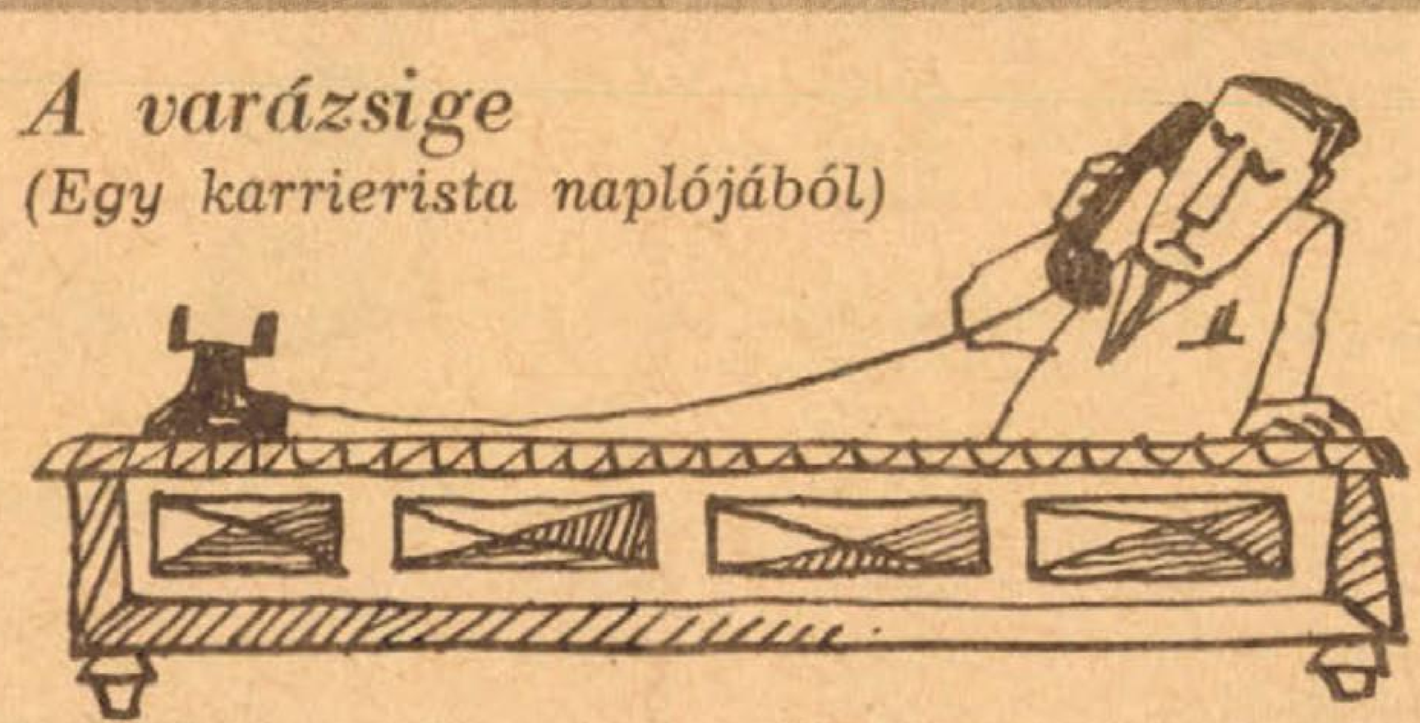
– Mindent azért én sem vagyok köteles megmagyarázni – sértődött meg a Szerkesztő és eltűnt a 217-es lap alján.

Elment a kedvem a könyvtől. Oda is adtam a feleségemnek, aki lecsapott rá és most már valószínűleg úton van a sziget felé Danielssonékkal.

Remélem, szép ideje van, jól érzi magát és sokat gondol rám.

Mikes György

A varázsige
(Egy karrierista naplójából)

Kelemen figyelemmel hallgatta a keserveimet, majd pártfogó, egyben szemrehányó hangon szólt:

– Miért nem fordultál hozzám?

– Miért, te mit tehettél volna?

– Azt bízd ide.

Nem sokkal ezután újból bajos dolgom akadt. Fordultam fűhöz és fához. Fű szánakozó lekicsinyléssel mért végig. Fa meg csak ennyit mondott: – Ugyan, kérlek, tudhatnád . . .

Ez már úgyis elveszett ügy, gondoltam és eszembe jutottak Kelemen szavai. Mit árthat? – megpróbálom Kelement. Megpróbáltam.

Kelemen önelégült mosolyival hallgatott meg, aztán megkért, foglaljak helyet az előszobában.

– Nem tart sokáig. Egy-két perc az egész.

– Ugyan, miféle varázsigéje lehet ennek? – töprengtem kifelé menet. Füleltem, mint Ali baba az Ezeregyéjszakában, vajon a keskeny ajtórésen át – mert annyi eszem azért volt, hogy ne csukjam be egészen magam mögött az ajtót – hallok-e valami érdemlegeset.

Semmi. Kelemen belemondta a telefonba az ügyet nagyjából úgy, ahogy én is néhány órával azelőtt. Semmi varázsige, csak a szimpla ügy, csak a meztelen igazság. Aztán csend. Nyilván a vonal túloldalán beszélnek. Aztán újra Kelemen tompán, sértődötten:

– Kérlek. Nekem az is elég, ha te kijelented, hogy nem járulsz hozzá. Mert akkor én fedezve vagyok.

Szóval nem ment, Kelemen csak nagyzolt. Nem is várta, hogy tényleg hozzá fordulok, azért nagyzolt – gondoltam.

Ekkor az ujjnyi rés kitágult és Kelemen feje ragyogva jelent meg az ajtónyílásban.

– Jöhetsz. El van intézve – mondta és még barátságosan a hátamra is vert.

Végképp nem értettem az egészet. Kelemen szinte szóról szóra úgy adta elő a dolgot, mint én, korábban. Sőt, én még egy árnyalattal erélyesebb is voltam, hiszen számomra fontosabb az ügy. És ennek sikerült, nekem meg nem. Nem értettem. Vagy mégis?

– És itt van még ez a Kondor-ügy – próbálkoztam. – Másfél éve húzódik. Ideje lenne pontot tenni a végére – s mert Kelemen homlokán gondfelhők jelentek meg, halkan hozzátettem – persze, ha te is úgy gondolod.

Kelemen arca nyilvánvalóan árulkodott, hogy egyáltalán nem gondolja úgy.

– Pontot tenni . . . nagyon könnyen beszélsz te, öregem . . . még hogy pontot tenni . . . sajnos, féléven belül semmi kilátás . . .

Ez az. Pontosan erre számítottam. Na most! Megnyílsz-e, Szézám? Ali baba, segíts! Kipróbáljam? Vagy nyílik, vagy nem! Kipróbáltam.

– Persze, azért nekem az is elég, ha te kijelented, hogy féléven belül nem kerülhet rá sor. *Mert akkor én fedezve vagyok* – szóltam színlelt közönnyel és távoztam. Lementem a szobámba, hogy főzetek egy feketét. Mancika majd megfőzi. A többit pedig meglátjuk.

Mancika ezzel fogadott:

– Éppen most telefonált Kelemen, hogy a Kondor-ügyet ne halasztgassuk már tovább.

– Hogyan? Ezt Kelemen mondta?!

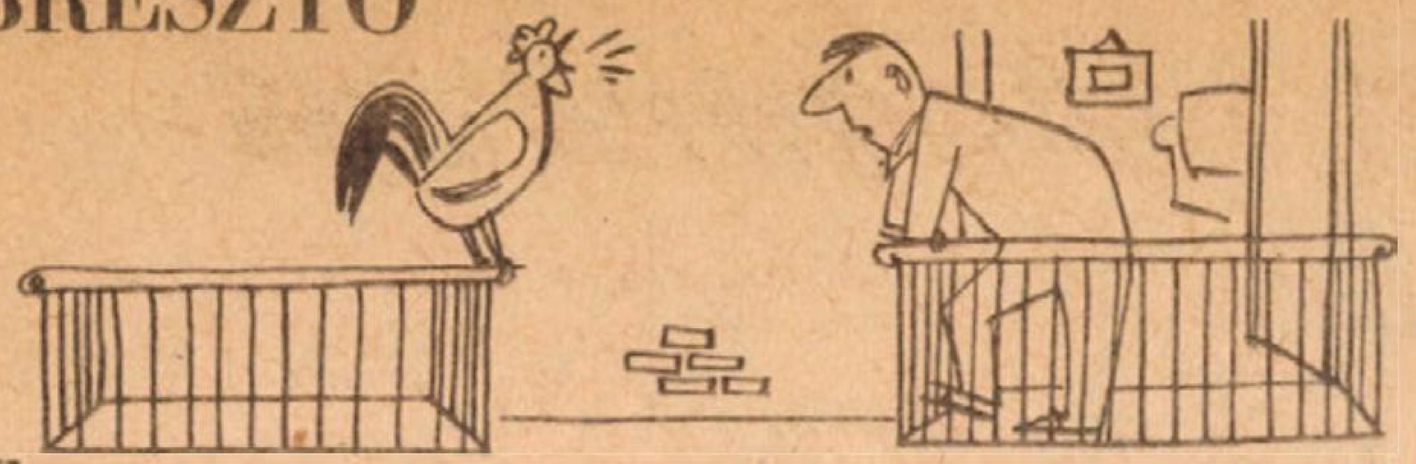
– Igen – így Mancika – és holnap délig jelentenem is kell, hogy pontot tettünk az ügy végére, még ezt is mondta!

„Hogy pontot tettünk . . .” megnyílt a Szézám.

– Ali baba – sóhajtottam fel –, pályád új, felfelé ívelő szakaszához érkezett. Csak az a fontos, hogy mindig fedezve légy . . .

Vajda Márton

ÉBRESZTŐ

Ez a kendermagos kiskakas sem sejthette, hogy belekerül egy érdemes fiatalember életrajzába. De hogyan is sejthette volna, amikor ez év tavaszán először rácsodálkozott a világra. Akkor sem vélhette, amikor gazdája szorgalmas igyekezettel segítette felcseperedését. Mariska néni sem gondolhatta, amikor egy keddi reggelen közelharc árán besegítette szatyrába a Garay téri piac bódéi között.

Így kapott tanyát a kiskakas Mariska néni lakásának erkélyén. Ez a világ rendje. Legalábbis a városié, ahol az erkélyek, világítóudvarok háztáji gazdasággá fejlődnek a nyári hónapokban.

Nem tudom, hogy töltötte történetünk pozitív hőse az első éjszakát. Csak azt, hogy kora reggel, pontosan öt órakor kikukorékolta az erkélyen az ébresztőt.

Somorjai kartárs – egy külvárosi gyár fiatal statisztikusa – erre felkapta borzas fejét a szomszéd lakásban. Vekkert nézett, aztán ablakot, s mivel tódult már a világosság, talpra ugrott.

Hat óra előtt pár perccel már a gyárban élcelődött vele csoportvezetője:

– Mi történt magával, Somorjai? Ilyen frissen?

– I. . iigen – válaszolta pironkodva és eltemetkezett a számok, adatok rengetegében.

Másnap, harmadnap ugyanez történt. Pontban ötkor ébresztőt kiáltott a kiskakas, Somorjai kartárs pedig megkezdte pályáját a dolgos nap körül. Már tudott az esetről az osztályvezető, a fődiszpécser, még az übéelnök is. Mert nagy dolog történhetett ezzel a Somorjaival, hogy kezdés előtt már íróasztal előtt ül. Rendes, szorgalmas fiú, vélekedtek róla eddig is, de reggelente olyan pontatlan volt, hogy rendszeresen megmosták érte a fejét. Két esztendeje, augusztus 20-ára, egy valódi Danuvia ébresztő-órát kapott az osztálytól. Nem használt. Már lemondtak róla – s most, csodák-csodája, napok óta megelőzi Ferkovicsot, aki pedig – köztudott dolog – a statisztikusok közül legkorábban szökik el a felesége szoknyája mellől.

Így érkezett el a péntek délután. Somorjai a zsúfolt villamoson tülekedett hazafelé. Az egyik megállónál melléje szusszantotta magát egy termetes asszonyság, szatyrokkal megrakva, mintha családostul világkörüli útra igyekezne. Forgolódás ide-oda, morgás innen-onnan. Egyszer csak: kukurikú – kiáltja valami a szatyorból. Somorjai felüti fejét, s belészáll a döbbenet.

Félóra múlva már egy kopasztott csirkére alkuszik a Garay téri piacon. Megvan a vásár, siet boldogan. Idegesen csenget Mariska néni ajtaján. Kezében a csomag. Már az előszobában tiblábol, amikor kinyögi:

– Ha lehetne a kiskakast továbbra is az erkélyen tartani – néz könyörgő szemmel Mariska nénire.

– Hogy tartani! Elment az esze! Vasárnap jön az unokaöcsém meg a felesége. Ebédre – nyomja meg a szót a háztáji gazdaság tulajdonosa.

– Hoztam helyette, tessék – adja át a csomagot a meglepett asszonynak.

Somorjai már kívül van az ajtón, amikor Mariska néni még mindig csodálkozik ezen a hóbortos világon. – Hiába, bogaras lesz a férfi, ha egyedül él – konstatálja a történteket és bontani kezdi a csomagot.

Somorjai másodikán a boríték mellé prémiumot kap. Négy esztendő óta most először. A megtért, pontosságra szokott ember jutalma ez.

Tóth János

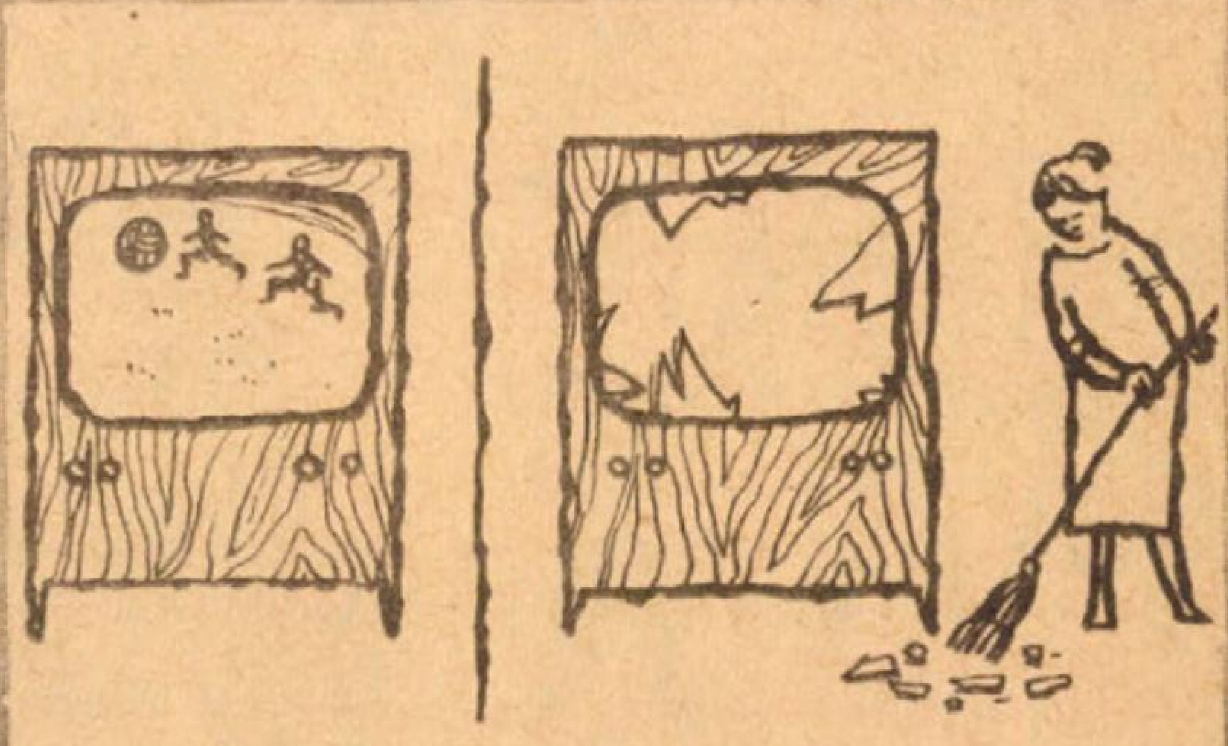
P. Bortnowski román karikaturista három rajza

Amerikai reklám-ember

Az öntözés csodája

Heves mérkőzés volt . . .

FÉRFI!

Az Egyesült Államok törvényei szerint az elnök csak férfi lehet; ebben az értelemben a a női egyenjogúság egyelőre még nem hódított tért. Mint ismeretes, Kennedy, a Demokrata Párt elnökjelöltje közhírré tette, hogy hitvese családi örömök előtt áll. Ezzel megnyugtató bizonyítékát adta annak, hogy a törvényes feltételeknek megfelel. Most Nixoné a szó. A Köztársasági Párt választási irodájának egy hármas iker úgy kellene, mint egy falat kenyér . . .

Nehéz egy albérlőnek

Egy nyugatnémet lapban jelent meg a következő hirdetés:

„Szoba kiadó szigorú erkölcsű fiatal férfi részére, aki nem dohányzik, nem iszik és vonzalmat tudna érezni egy teltkarcsú, szépnek mondott háziasszony iránt."

A nagy Bölsche azt mondaná: „Szerelem az élők világában, az albérlettel kapcsolatban."

FOGADÁS

Pöttyös bugyiban, egyforma kezeslábasban sétálnak a picik. Szorongatják egymás kezét, szőkék, barnák, feketék; elöl az óvónéni, a sor végén egy másik.

A legújabb nemzedék? A jövőnk?

Soha nem mondtak még annyi közhelyet, mint a gyermekekkel kapcsolatban.

Egy magamnál jóval idősebb, ősz barátom figyeli a kisgyerekeket.

— Tessék — mondja meggyőződéssel —, például a sorban a második. Jól nézd meg. A homloka magas, a szeme milyen élénk, ügyes. Művész lesz ebből a fiúcskából. Vagy ez a másik, ez egy kicsit csendes, nem? Bajuszt fog viselni, példás családapa válik belőle, aztán nagyapója sok-sok unokájának. De ez itt, ez a nagyszemű, milyen nemes vonások. Pedagógus lesz belőle, tanár, egyetemi professzor, nemzetközi díjakat nyer, igen, igen, nézd csak a tekintetét. Már ötven éves korában magántanár, hatvan éves korában akadémikus és . . .

— Nem hiszem — vágom közbe.

Idős barátom dühös:

— Fogadjunk!

— Jó. Tíz forintba.

— Akár százba.

Fogadtunk.

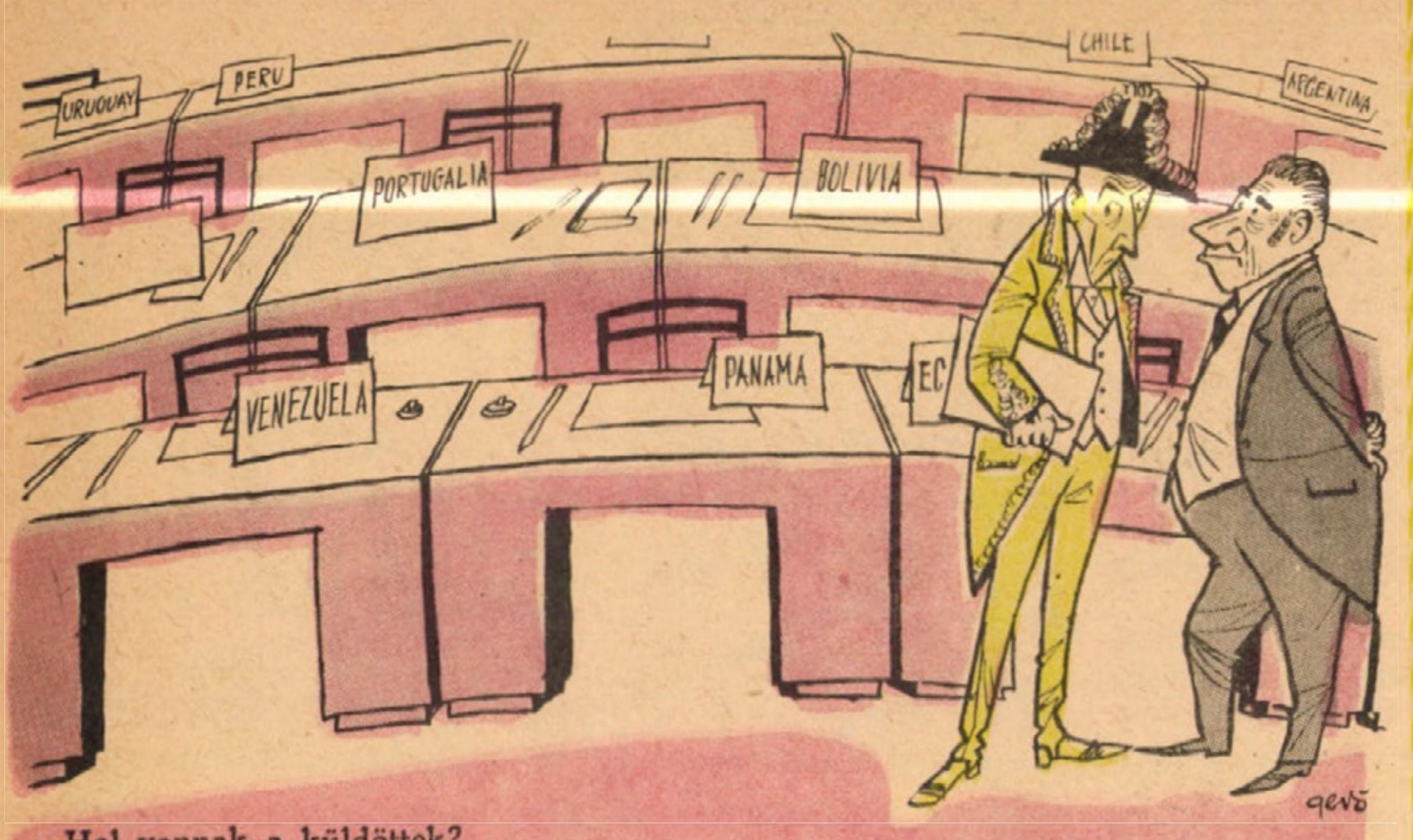
Még egyszer megnézem a gyereket. Négy éves lehet.

Most izgulhatok, én nyerem-e a fogadást vagy a barátom.

(—ó)

Az ENSZ-közgyűlés előtt

Gerő Sándor rajza

– Hol vannak a küldöttek?
– Elmentek megkérdezni Hertertől, hogy mi lesz a meggyőződésük . . .

ÖSSZHANG

Csütörtökön ismerkedtek meg és vasárnap együtt kirándultak. Egy órai séta után a fiú így szólt:

– Melegem van.

– Nekem is – felelte a lány és rámosolygott a fiúra.

Délidő tájt a fiú megjegyezte:

– Éhes vagyok.

– Én is – válaszolta a lány.

A vendéglőben áttanulmányozták az étlapot és kiderült, hogy mind a ketten rajonganak a sertéssültért.

– Fáradt vagyok már – jelentette ki a fiú a hazafelé vezető úton. – Örülök, hogy nemsokára otthon leszünk. De igazán jól sikerült kirándulás volt.

Nagyon tetszett neki a lány.

– Elveszem feleségül – közölte másnap a barátaival. – Olyan sok közös vonás van bennünk . . .

A. P. Musil

(A berlini „Junge Welt"-ből)

Pesten történt

A tilosban, az úttesten,
(Gyakori ez nálunk Pesten)
Ballag egy ráérő férfi,
A bárányfelhőket nézi.
Egy perc, s a villamoskerék . . .
Nem bírom már nézni, elég . . .
Határoztam, megmentem őt,
A könnyelmű járókelőt.
Elrántottam, földre került,
Az a fő, hogy megmenekült!
Lába remeg, arca fakó,
Persze poros lett a zakó.
Tisztálkodik némán, zordul,
Aztán lassan felém fordul,
Dühösen kezd magyarázni:
— Marha, mért nem tud vigyázni?!

Galambos Szilveszter

Iskolabüféket állítottak fel

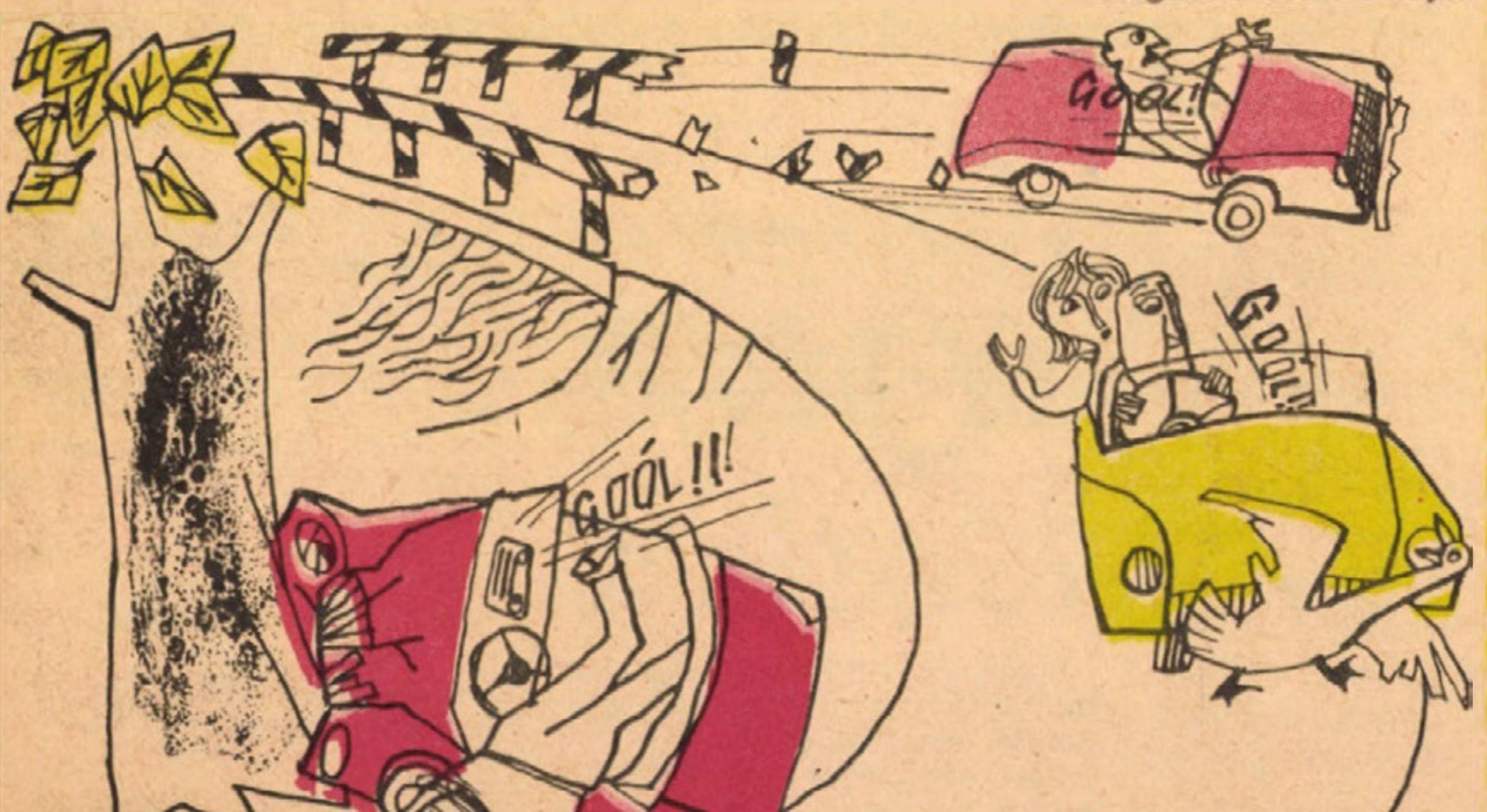
Szegő Gizi rajza

– Hát nem édesek? Akár csak nálunk a hivatalban! . . .

Izgalmas meccsközvetítés

Hegedűs István rajza

. . . melyet autórádión hallgattak.

E heti hirdetésünk

Gróf Keserű János

Állok a hortobágyi csárda előtt és olvasom a feliratot:

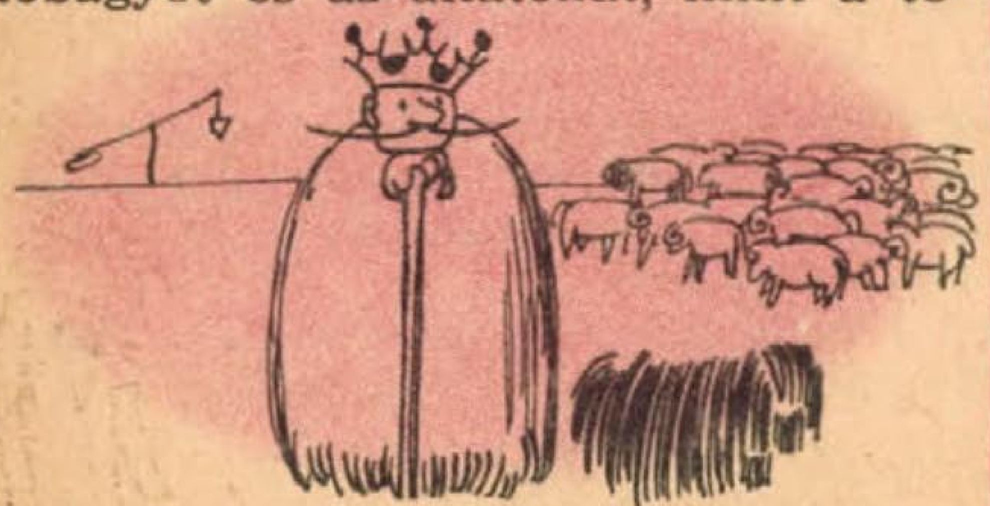
Az egykori Pest-Buda országút mentén 1699-ben épült és 1781—1815 között bővült csárda a klasszicista népi építkezés hagyományait őrzi. Itt járt Petőfi 1842-ben.

Hej, de sok mindennek volt tanúja ez a csárda — gondolom magamban és a mellettem álló R. Tóth István népművész, a világszerte híres hortobágyi ostornyelek készítője, mintha kitalálná gondolatomat, csendesen megjegyzi:

— Ebben a csárdában mulatott gróf Keserű János is.

— Ki volt az a gróf Keserű? — érdeklődöm, valami híres hortobágyi történetet szimatolva.

— Juhászbojtár volt. Éleseszű, rátarti, büszke ember. Több, mint ezer juhot legeltetett. Úgy ismerte Hortobágyot és az állatokat, mint a te-

nyerét. Fejből tudta, hogy tízezer tehén közül melyik ellett, melyik apaállattól van a borjú. Szerette az embereket, juhásztársait, a csikósokat, gulyásokat, csak éppen a gazdáit nem kedvelte, a nagybirtokosokat, az arisztokratákat. Persze személyesen nem is ismerte őket, legfeljebb az intézővel beszélgetett néhanapján. Egyszer hallotta, hogy grófok, bárók mulatnak a hortobágyi csárdában és húzatják a bandával. Erre nagyot gondolt és elment mezőrendőr barátjához és megkérte őt, adja kölcsön neki a civilruháját. Átöltözött és bement a csárdába. A zenészek ismerték, azt is tudták róla, hogy büszke ember, hamar haragszik, nem tanácsos kikezdeni vele. A juhász a szájára tette az ujját, így intett a prímásnak, hogy ne szóljon hozzá. Azután elordította magát: „Banda, hozzám!" És egyremásra rendelte a nótákat. Az arisztokrata vendégek felháborodva tiltakoztak amiatt, hogy elvitték tőlük a zenészeket. Egy nyurga fiatalember odament a juhászhoz, szemére csípte monokliját és megkérdezte: „Kihez van szerencsém? Elégtételt kérünk! Én báró Csomaházy vagyok." És kihúzta magát. „Én meg gróf Keserű János" — válaszolta büszkén a juhász. Akkor találta ki ezt a nevet. „Gróf Keserű? Szervusz, kérlek. Akkor ülj át az asztalunkhoz." A báró bemutatta a többieknek. Egyikük megkérdezte: „Itt van a birtokod a Hortobágyon?" A juhász bólintott. „Itt. Ezerhétszázötvenkét juhom van." Az egyik arisztokrata csodálkozva kapta fel a fejét. „Mennyit mondtál? Ezerhétszázötvenkét juhod van? Pontosan annyi van nekem is!" Keserű biccentett a fejével: „Tudom, pajtás... Én őrzöm..."

(sti)

Kongói helyzetkép

Várnai György rajza

Egy a kevés közül, aki még kiszolgálja őket...

Az anyakönyvvezetőnél

– Bözsikém, mondhatom neki, hogy igen?...

Művészkülső

– Most már csak festeni kellene megtanulnom...

Mélytengeri kutatás

– Ki fogja ezt nekünk odafenn elhinni?...

Le a bürokráciával

Fapados-párnás 3:0

A salgótarjáni személyvonat éles füttyjelére megindult a küzdelem a helyezésekért. Párnásra szóló jegyem birtokában, jó helyezést remélve, hatalmas lendülettel törtettem a szerelvény közepetáját elhelyezett 1-es számot viselő párnás kocsi felé.

Egy perc, huszonhat másodperces olimpiai csúcsot futva értem a célba, de sem az első, sem a második, de még a harmadik ülőhelyet sem sikerült megszereznem. Történt ugyanis, hogy az első fülkében négy

vasutas vívta elkeseredett ulticsatáját, miközben két társuk a sarokban hortyogta hozzá a kísérőzenét. Látván, hogy itt nem terem részemre sem babér, sem párna, odább tülekedtem. A másik fülkét egy vasutas-család szállta meg, három kisgyermekkel meg egy nagymamával. A nagymama éppen akkor osztotta ki a lekváros-mézes zsemléket a kicsikéknek, amikor én párnára vágyón bekukkantottam a tolóajtón. Egy ülőhely volt ugyan a balközépen, de azt a lekvároskocsög, a kenőszerszámok meg a nagyobbacska gyermek meggyötört cipője foglalta el. Rövid terepszemle után, mivel a párnáson rendületlenül nem volt számomra hely, bőröndömet vállra kapva, átküzdöttem magam a fapadosra, ahol kényelmesen elhelyezkedve folytattam a kényelmetlenül kezdődő utazást. 1:0 a fapados javára!

Aszódon átszálltam a Balassagyarmat felé tartó személyvonatra, ahol a látszat szerint szerencsémnek kellett volna lennie a párnással, mert hiszen alig lézengtek benne ketten-hárman. Mikor azonban óvatossági szempontból végighúztam kezem a plüss üléseken, a rátapadt maszatról rögtön megállapítottam a párnás néptelenségének okát, meg azt is, hogy nem lesz tanácsos ráültetni vadonatúj nadrágomat, mert a hátulja egyből megöregszik tőle. Egyéb választásom nem lévén, ismét átmentem a fapadosra és azzal a megnyugtató tudattal foglaltam el jól megérdemelt helyemet, hogy jó cserét csináltam. 2:0 a fapados javára!

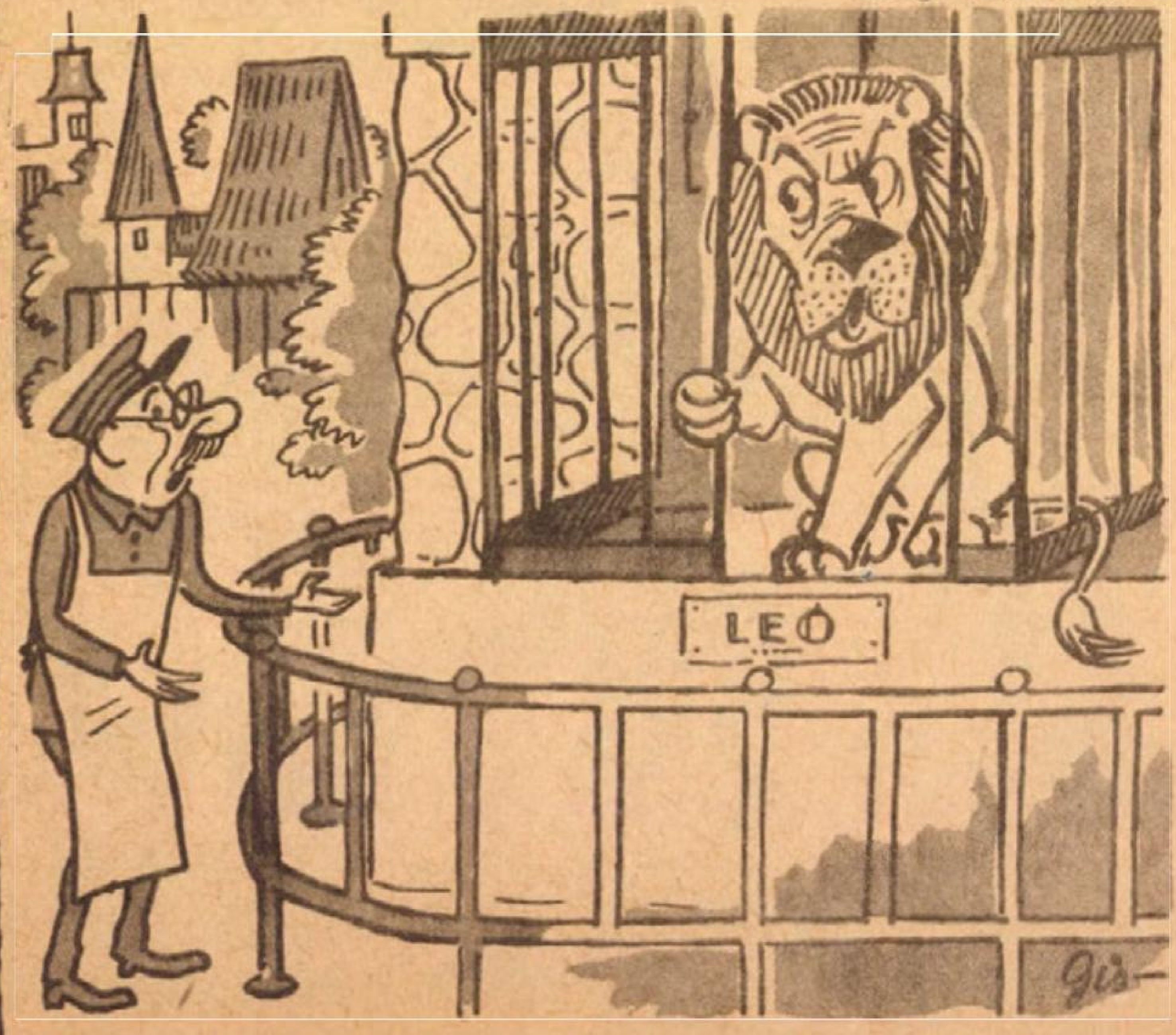
Alig egy hét múlva a dorogi bányásznapon voltam, ahonnan az Esztergomból Budapestre tartó személyvonaton igyekeztem megközelíteni otthonomat. Este lévén, felszereltem magam olvasnivalókkal, hogy a párnásban majd kényelmesen kipallérozom az agyamat. Sötét volt már, amikor berobogott a ragyogóan kivilágított szerelvény, amelynek valami csodálatos akkumulátorhiba folytán, a két párnás kocsija egeszen Budapestig sötétbe burkolódzott. Aki aludni akart, annak jó volt, de én olvasni akartam, tehát nekem nem volt jó. Mit volt mit tennem, az első állomásnál átszálltam a fényesen kivilágított fapadosra és szerencsésen megérkeztem Budapestre. 3:0 a fapados javára!

A 3:0-ás eredmény alapján javaslom a MÁV-nak, hogy léptessék elő osztályonfelülivé a fapadosokat, mert megérdemlik. Tisztábbak, világosabbak és ami még döntőbb: ülőhelyeiket nem foglalják el a szabadjegyesek.

Bernáth Ede

Felületes tervezés

Szegő Gizi rajza

Állatápoló: Nagy ég! Pont rácsra nem futotta a keretből!

Debreceni kis-notesz

Új állomásához érkezett a debreceni állomás építkezése. Tavaszra készen lesz a romos vasútállomás mögött épülő modern „indóház". Igaz, 1960-ra ígérték az építkezés befejezését, de úgy gondolják, hogy azon a helyen, ahol annyi vonatnak volt már késése, késhet egy kicsit az építkezés is.

*

Hatszáz éves lesz 1961-ben Debrecen. A jubileumra tizennyolc állam részvételével, nemzetközi kórus-versenyt rendeznek a városban. Egyelőre a túlzsúfolt Bika-szállóban a vendégek kórusa hallható: „Kaphatunk szobát?" Mire a portások kórusa így felel: „Egyetlen üres szobánk sincs."

*

Sok az önkiszolgáló bolt Debrecenben. Nagy sikerük van és gyorsítják a forgalmat. Néha mulatságos jelenetek játszódnak le a boltokban. Az egyik vevő például azért méltatlankodott, mert két deka élesztő miatt nagy vásárlókosarat kellett végigcipelnie az üzleten. Egy másik vevő pedig odaszólt a vasbolt üzletvezetőjének: „Ugyan, lelkem, segítse csak begyömködni ezt a lavórt a kosárba." Hiába, nehéz az újat megszokni, még ha jó is!

*

A nyilvános debreceni fiókkönyvtárak helyiségei legtöbb helyen szűkek és barátságtalanok. A könyvtárak látogatói szeretnék, ha az értékes könyvek birodalmában egy kicsit többet adnának a külcsínre is. Ezt kérik a debreceni „kultúrszomjasak". Mint láttuk: nem ok nélkül.

*

A Bika Étterem étlapján menüben paprikás csirke szerepel. Persze, mindenki ezt rendel, de már nincs, elfogyott. Az egyik pincér felvilágosítja a vendégeket, hogy a menübe mindössze három adag került. Pedig vagy háromszázan kérték. Tudjuk, hogy menüben nem nagyon lehet paprikáscsirkét adni. De hát akkor miért kínálják?

(p. l.)

Gyorskiszolgálás

Már tavaszra ígérték, hogy éttermet, pontosabban kisvendéglőt kap a lágymányosi új lakótelep. A helyét is kijelölték a XI., Schönherz Zoltán utca 9. számú házban, a Mező utca sarkán.

A hírnek mindenki örült, hiszen ezzel biztosítottnak látszott a lágymányosi lakónegyedben a jó lakás mellett a jóllakás is. Meg aztán hézagpótló is errefelé egy étterem, mert a XI. kerületnek ez a része olyan kies tájon van, amerre még a főpincér se jár.

No de ember tervez, vendéglátóipar végez. A XI. kerületi Vendéglátóipar itt kissé lassú munkát végzett. A tavaszra ígért kisvendéglő jellegű étterem építéséből még nyárra is csak ráépítés lett. A tavaszi ígéretre újabb ígéretet húztak, mely szerint a Lágymányos-szerte várt éttermet augusztusra megnyitják. Eljött az augusztus, el is ment, de az étterem nem nyílt meg. Pedig már építik. Csak kissé lassan.

Időközben megkezdődött a szomszédos Lágymányosi Vásárváros építkezése is. Ott lelkesebben folyik a munka. Könnyen megtörténhet, hogy az 1963-ra tervezett új Vásárváros hamarabb elkészül, mint az 1960-ra ígért lágymányosi étterem.

(-véghy)

Az érdekeltek hozzászólnak

„Korai lombhullás" című bírálatukra közöljük, hogy a Stáhly utcában levő fertőzött fákat a cikk megjelenése után a Fővárosi Kertészet lepermetezte.

Bp Főv. Tan. VB. Közmű és Szolgáltató Ig. *Kovács Pál* csop. vez.

*

„Betyár kalandok a Mátrában" című cikkük megjelenése után felhívtuk az Egri Közúti Igazgatóság figyelmét és megígérték az útszakasz portalanítását.

Gyöngyös Városi Tanács VB *Raft Miklós* VB elnök

„Betyár kalandok a Mátrában" című közleményükkel egyetértünk. Reméljük, hogy a mátraszentistváni (nem Mátraszentlászló) Betyár-csárdában jövőre jobb ellátást tudunk vendégeinknek biztosítani.

Mátravidéki Vendéglátóipari V. *Hencz István* ig. h.

*

„Andalgás Fűzfőgyártelepen" címmel közölteket köszönettel tudomásul vesszük. Kérjük, hogy a jövőben is foglalkozzanak vállalatunk munkájával, mert az ilyen építő bírálat a hibák kiküszöbölésének igen jó módja.

Nitrokémia Ipartelepek *Torma* s. k.

*

„A kővázákról van szó" közleményük alapján intézkedtünk, hogy a közterületekre kihelyezett kőedények növényei kellő gondozásban részesüljenek.

Fővárosi Kertészet *Szabó József* csop. vez.

Szeptemberi elégia

Kinézek szobám ablakán. Künn bágyadt őszi napsütés aranyozza be a tájat. Fenséges látvány. Mintha kinyílt volna a végtelen: ameddig a szem ellát, egy vedlett háztetőre, két kéményre és két nyitott padlásablakra esik pillantása.

A Visegrádi utca emberi kéztől még meg nem bolygatott diabolikus őserdeje ez.

Csak néha mozdul meg egy-egy fal, s az állandó és szűzi csendet csupán a villamos éktelen robaja szakítja meg s az is mindössze percenként, a te-

herautókról nem is beszélve.

A táj szuggesztív szépsége lassan hangulatba ringat, ami elengedhetetlenül szükséges készülő új kis remekművem megírásához. Nem mindennapi fába készülök vágni csorba fejszémet.

Levelet kell írnom a Kiknek...

Így rendelte ezt a sors s immár nem is első ízben, ezért vagyok a szokottnál is líraibb hangulatban. Levelet kell írnom a Kik-nek, mert Szilágyi Erzsébet Mátyásnak írt levelet, a zaporozsjei kozákok a cárnak, én pedig a Kik-nek írok leveleket.

Nagyobb ünnepek alkalmával szokott ez történni: plafonleszakadás, avagy a konyhakövezés ősi szertartása alkalmából. Legutóbbi levelem akkor kelt, midőn rokokó-stílusban tervezett ablakredőnyünk abszolute lemállván, az utcára zuhant, a dicsőségesen uralkodó házfelügyelőnk, III. István által rendezett udvari bálok idején.

Levelet kell írnom a Kiknek...

Ezúttal gyermekeim mórstílusban épült lakosztálya hasadt meg keresztben és hosszában, miáltal újabb természeti szépségekkel gazdagodtunk, a visegrádi halálkanyar mintájára. Utcánk nevét valószínűleg innen nyertük. Ki is ragasztottunk egy cédulát, a következő felirattal: „Vigyázat, hegyomlás fenyeget! Áthaladás 5 kilométer!" De ezt a gyerekek nem mindig tartják be.

Levelet kell írnom a Kiknek...

Elképzelem, hogy nézhet ki a Kik. Idősebb, szakállas bácsinak gondolom, aki mindig kifogástalanul öltözködik, szenvedélyei nincsenek, nem iszik, nem dohányzik, magánélete feddhetetlen, egyetlen szórakozása, ha vasárnap délutánonként összeül egy parti sakkra unokaöccsével, a Fikkel. Kik a rövidítések nesztora, hozzá képest az Ápisz kezdő süvölvény.

Azért kell a Kik-et elképzelnem, mert még senki se látta. Tisztviselők és munkások egész hadseregével dolgozik, ám ő maga láthatatlan. Ezért aztán minden dicséret beosztottjaira hárul, de ő ezt elnéző mosollyal veszi tudomásul. Nem hajhássza a népszerűséget.

Levelet kell írnom a Kiknek...

Levelezése olyan kiterjedt, mint a legünnepeltebb sztároké. Minden levélre válaszol, de fényképet nem küld, hiába is kérnének tőle. Leveleinek stílusa arról tanúskodik, hogy sallangmentes, minden cikornyás körülírástól tartózkodó ember lehet. E levelek a reneszánsz idején annyi bájjal jelentkező preklasszikus bürokrácia ózondús hangulatát lehelik.

Nagyvonalú ember. Hat évvel ezelőtt, a keresztes háborúk idején, egy tollvonással leszereltette házunkban az összes fűtőtestet, majd az idén visszahozatta. Ez a nagyszabású tranzakciója sok pénzbe került, ám egy szempillája sem rebbent, mikor fizetni kellett. Lehet, hogy valamelyik őse huszártiszt volt.

Engedd meg, Kik, hogy ismeretlenül is tegezzelek, hiszen én vagyok az idősebb. Ó, én még ismertem nagybátyádat, a szörnyeteg Háziurat, akinek borzalmas örökségét átvetted. Aki ezeket a rozoga házakat építtette, mivelhogy ő lehetőleg egy másikban lakott. Tudom, Kik, hogy nincs könnyű dolgod. S mikor ebben a rozoga házban ezeket a rozoga sorokat írom, mielőtt hozzá-

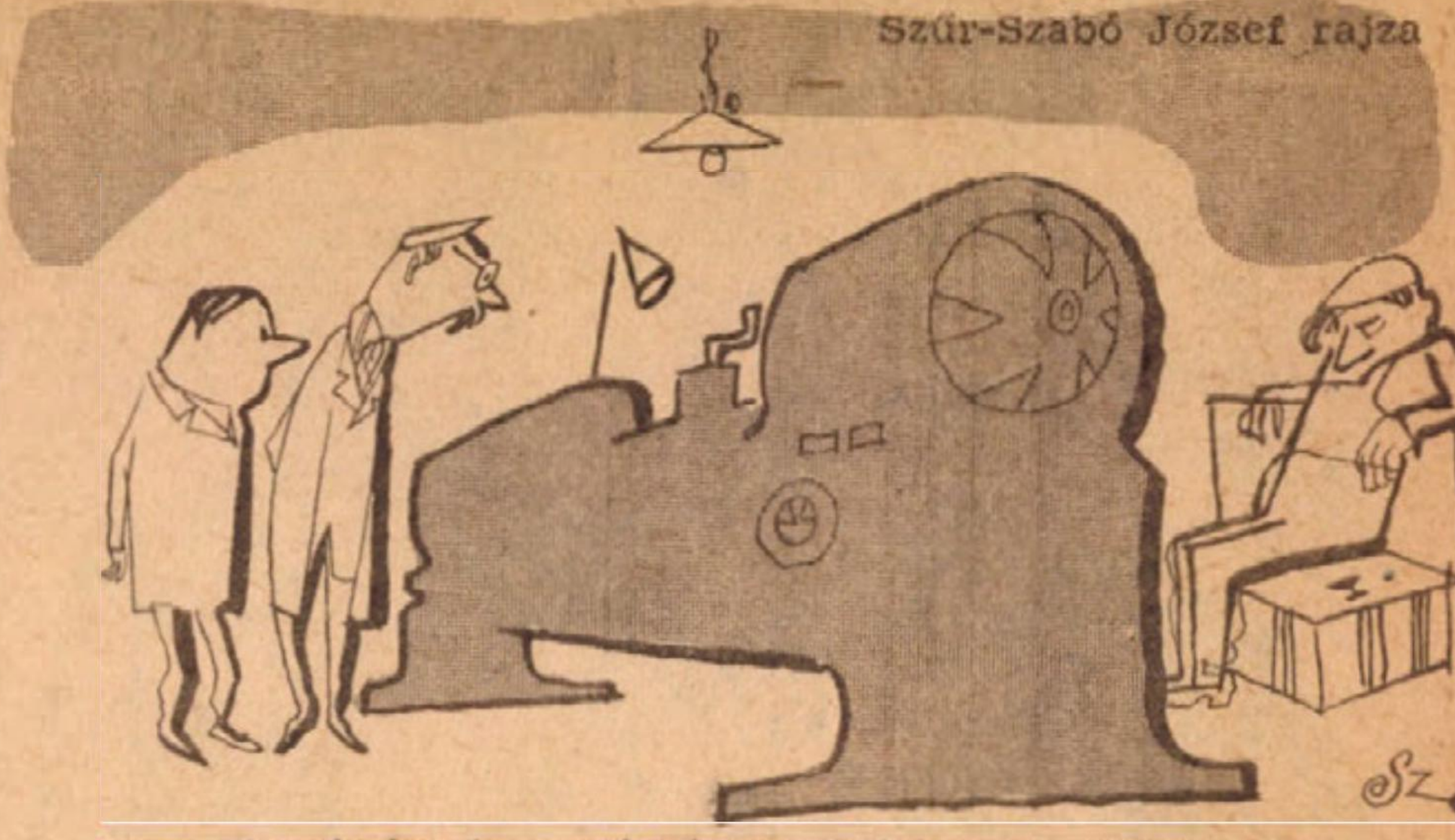
kezdenék a beígért levélhez, ezen a napsütéses őszi délelőttön, hadd mondjam meg, hogy talán túl sokat várunk tőled, de ez azért van, mert alapjában véve szeretünk téged. Én is szeretlek, de mit csináljak, ha olyan vagyok, mint nagynéném, a Carmen. Ő szokta énekelgetni, ha a huzatos lakásban rájött a spanyolnátha, vagy a Don José:

– Vigyázz, vigyázz, hogy szeretsz s ha én szeretlek, jól vigyázz!...

Darvas Szilárd

Szomorú takarékosság

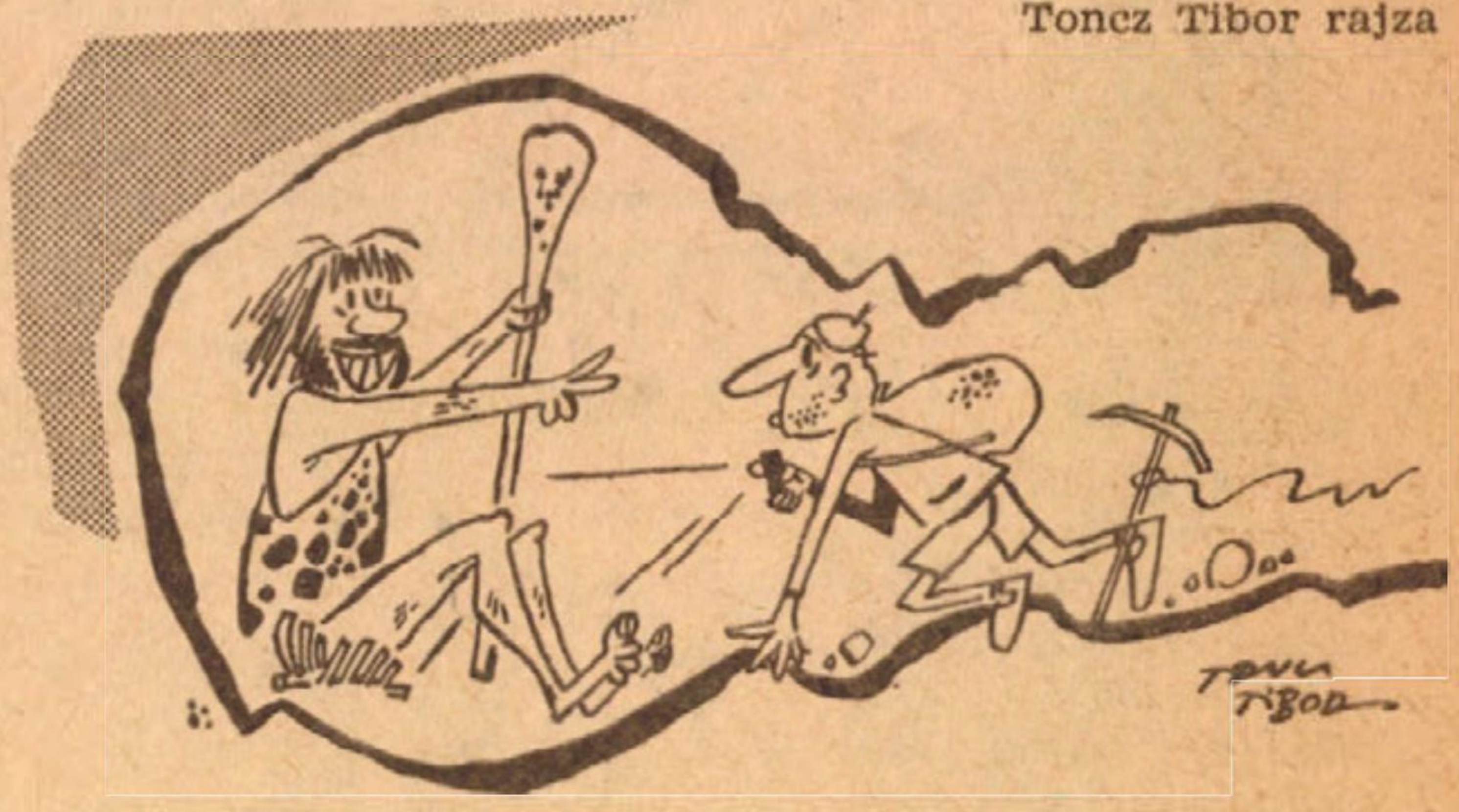
Szűr-Szabó József rajza

– Ha aludni hagyjuk, kevesebb lesz a selejt...

Új barlangot tedeztek fel

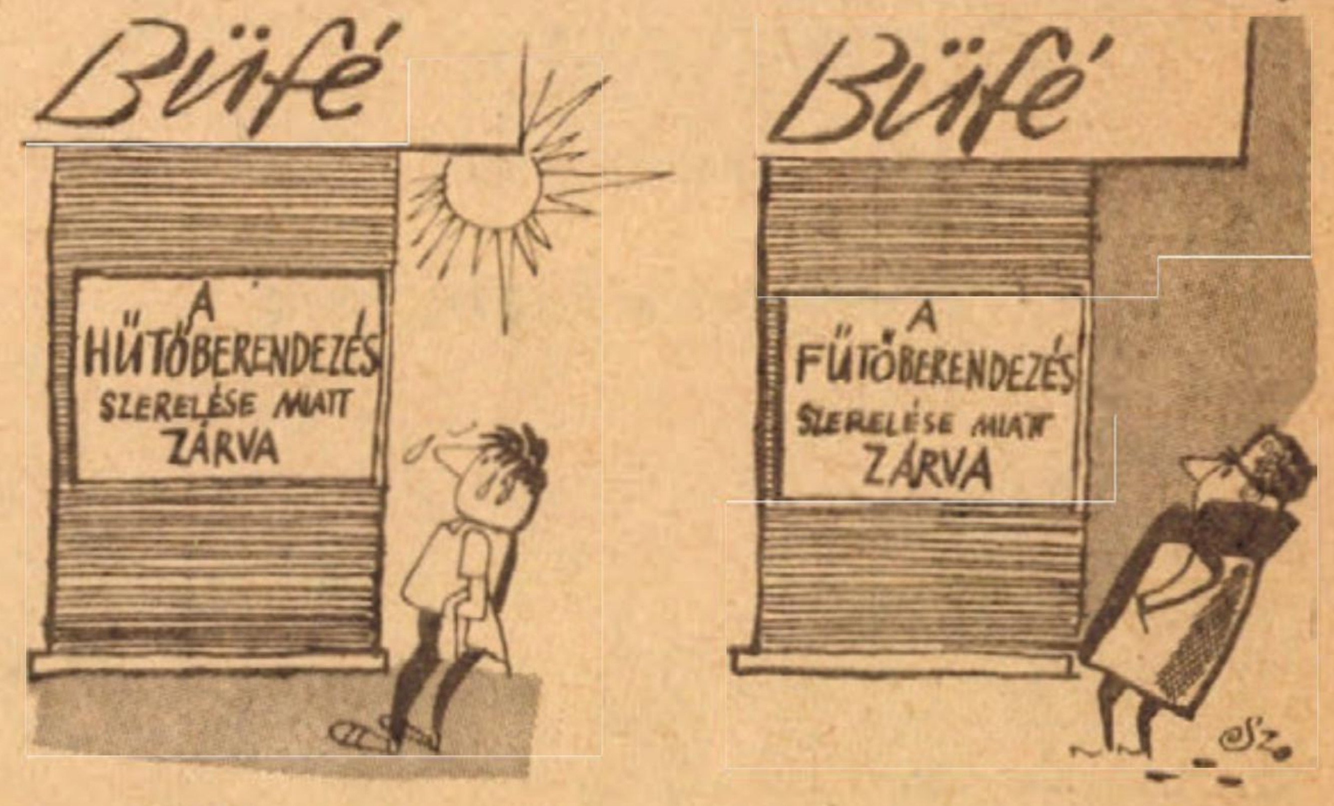
Toncz Tibor rajza

– Na, végre! Mondja, van egy cigarettája?!

Előfordulhat

Szűr-Szabó József rajza

Nyáron és télen

Az öntevékeny riporter

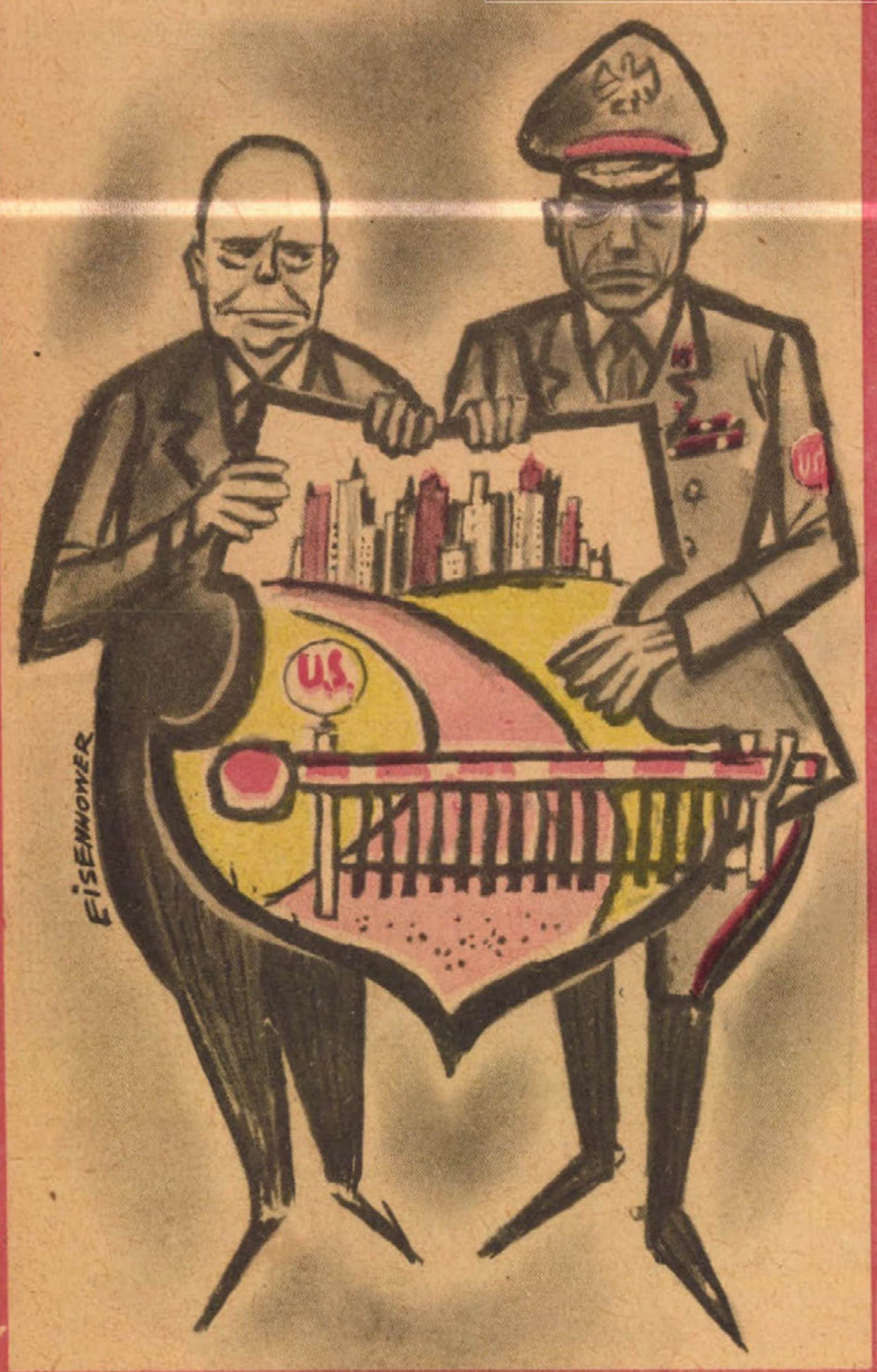
Mészáros András rajza

– Elnézést, kedves hallgatóim, de ezt már nem lehetett idegekkel bírni!

Mesterségük címere

Toncz Tibor rajza

Absztrakt kiállításon

Schwott Lajos rajza

– Látja, ez egy érdekes darab...

Hogyan szerkesszünk gyermekrovatot?

Napi- és hetilapjaink buzgó tanulmányozása után van módomban közölni az alábbi tanulmányt, melynek ismeretében a kedves olvasó ezentúl önkiszolgáló alapon, házilag állíthat elő ízlésének megfelelő gyermekrovatot. A gyermekrovat legszükségesebb kelléke a gyermekmese, gyermekvers és a foglalkoztató játék.

A gyermekmese előállításának legmegfelelőbb módja, ha külföldi gyermekmesét írunk. Ilyen módon megszereti a gyermek az idegen, ismeretlen népeket, és a gyermekmese íróját sem lehet közönséges hazai jelzőkkel illetni. A mese ezenfelül világos okfejtésű legyen és mennél rövidebb, hogy gyorsabban lehessen megérteni.

Példa gyermekmesére:

Hu Gndu és a zsiráf

(Nyasszai mese)

Egyszer Hu Gndu nem fogadott szót Ilo Gndunak, Hu Gndu nővérének és elment az őserdőbe virágot szedni. Egy zsiráf is éppen arra járt, amerre Hu Gndu, és véletlenül Hu Gndu kezére lépett, mert nem látta a kisfiút, amint lehajolt egy rozmaringért, mert a zsiráfnak a feje az őserdő felett volt és így el volt takarva előle a kilátás. Hu Gndu nagyon megijedt és a zsiráf még ezt se vette észre, mert az őserdő annyira sűrű volt, de szerencsére éppen arra vadászott Hu Gndu édesapja, Ogrod Bg Gndu, aki hazavitte a haszontalan kisfiút és aznap nem kapott nyasszalevest, mert a nővérének igaza volt. A zsiráfot pedig elvitték az állatkertbe, bár ő nem tehetett semmiről.

Hogyan fogjunk most már gyermekvers készítéséhez?

Célszerű a verset infantilisan, rímes halandzsával kezdeni. Alkalmazzunk hozzá derűs alaphangulatú hasonlatokat, amelyeknek se füle, se farka. Végül fordítsunk gondot a vers eszmeiségére is, tanulságos perspektívájára.

Példa gyermekversre:

Vermekgyerset hogyha írol,
Fülemüle, konyhasó,
Pék, pók, pávián,
A kis Kati mit kíván?

Nem kívánok egyebet:
Imbecillis verseket.
Attól lesz szép fejem, három,
Mindet megmosom majd nyáron.

Végezetül nem nélkülözheti a gyermekrovat a gyermekfoglalkoztatás korszerű, politechnikai követelményeit sem. Adjunk a gyermeknek szórakoztató, kézügyességre nevelő, játékos feladatokat.

Példa gyermekfoglalkoztatásra:

Hogyan készítsünk fémjátékainkból hulladékvasat?

Minden háztartásban akad otthon egy kalapács. Kérjétek el édesapátoktól vagy édesanyátoktól, a nagyobb gyerekek egyedül is megtalálhatják a szerszámosládában. Keressétek elő fémből készített játékaitokat. (Kisvasút, lendkerekes autó, helikopter, fémépítő stb.) Verjétek a játékokat a kalapáccsal mindaddig, míg jól össze nem lapulnak. A szétt hullott darabokat se dobjátok szét, gyűjtsétek össze cipősdobozban vagy erősebb papírstanicliban. Nemsokára látni fogjátok, hogyan alakulnak át szépen a játékok hulladékvassá, amit a MÉH végül átvesz az ügyes úttörőktől.

Jó munkát, jó szórakozást, pajtások!

Somogyi Pál

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel. 343—100, 142—220. — 60.3827 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány utca 3. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.